

**GEMEENTE
HAAKSBERGEN**

Bestemmingsplan

**Buitengebied Haaksbergen,
partiële herziening Urkerweg ong.**

September 2014

Vastgesteld

Bestemmingsplan Buitengebied Haaksbergen, partiële herziening Urkerweg ong.

Plannaam: Buitengebied Haaksbergen, partiële herziening Urkerweg ong.
Plantype: Bestemmingsplan
Status: Vastgesteld
IMRO-nummer: NL.IMRO.0158.BP1090-0002

Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

T: 0546 - 45 44 66
E: info@bjz.nu
I: www.bjz.nu

Toelichting

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	6
1.1	AANLEIDING	6
1.2	LIGGING VAN HET PLANGEBIED	6
1.3	DE BIJ HET PLAN BEHORENDE STUKKEN	7
1.4	PLANOLOGISCHE REGIEM	7
1.5	LEESWIJZER	7
HOOFDSTUK 2	LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING EN BESCHRIJVING PLANGEBIED.....	9
2.1	LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING	9
2.2	BESCHRIJVING PLANGEBIED	9
HOOFDSTUK 3	PLANBESCHRIJVING	12
3.1	AANLEIDING	12
3.2	OMSCHRIJVING EN DOEL VAN HET INITIATIEF	12
3.3	GEWENSTE ERFINRICHTING	13
3.4	VERKEER EN PARKEREN	15
HOOFDSTUK 4	BELEIDSKADER	16
4.1	RIJKSBELEID	16
4.2	PROVINCIAAL BELEID	17
4.3	GEMEENTELIJK BELEID.....	29
HOOFDSTUK 5	MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	32
5.1	GELUID	32
5.2	BODEMKWALITEIT.....	33
5.3	LUCHTKWALITEIT	34
5.4	EXTERNE VEILIGHEID.....	35
5.5	MILIEUZONERING	36
5.6	GEUR	38
5.7	FLORA & FAUNA.....	39
5.8	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	41
5.9	VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING.....	43
HOOFDSTUK 6	WATERASPECTEN.....	45
6.1	VIGEREND BELEID.....	45
6.2	WATERPARAGRAAF	46
HOOFDSTUK 7	JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING	48
7.1	INLEIDING.....	48
7.2	OPZET VAN DE REGELS	48
7.3	VERANTWOORDING VAN DE REGELS.....	49
7.4	HANDHAVING	51
HOOFDSTUK 8	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	52
HOOFDSTUK 9	INSPRAAK & VOOROVERLEG	53
9.1	INSPRAAK	53
9.2	VOOROVERLEG	53

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING 54

BIJLAGE 1	BEDRIJFSPLAN SCHAAPSKOOI.....	55
BIJLAGE 2	ERFINRICHTINGSPLAN URKERWEG.....	56
BIJLAGE 3	VERKEERSANALYSERAPPORT.....	57
BIJLAGE 4	VERKENNEND EN AANVULLEND BODEMONDERZOEK.....	58
BIJLAGE 5	QUICKSCAN FLORA EN FAUNA.....	59
BIJLAGE 6	DEPOSITIEANALYSE SCHAAPSKOOI.....	60
BIJLAGE 7	NBW-VERGUNNING.....	61
BIJLAGE 8	ADVIES REGIO ARCHEOLOG.....	62

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De schaapskudde in Haaksbergen is in 1985 ontstaan uit een grensoverschrijdend project met Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten in het Haaksbergerveen, Buurserzand en Witteveen en de AGON in het Ambtsvenn, Huntfelder Mohr en het Zwillbrock.

De kudde is in het voorjaar van 2012 eigendom geworden van de Stichting Schaapskudde Haaksbergen en bestaat uit 350 volwassen dieren en 25 geiten. Met de kudde wordt momenteel het Haaksbergerveen begraasd met 250 oaien en lammeren. Daarnaast worden er ongeveer 100 dieren ingezet voor losse begrazingsprojecten voor het Waterschap en landgoed Lankheet. Door het inzetten van de dieren bij de begrazingsprojecten wordt er bijgedragen aan het beheer en instandhouding van natuurgebieden. Vooral nog was er nog geen sprake van een vaste uitvalsbasis, waarmee het bestaansrecht voor de schaapskudde op lange termijn onzeker was.

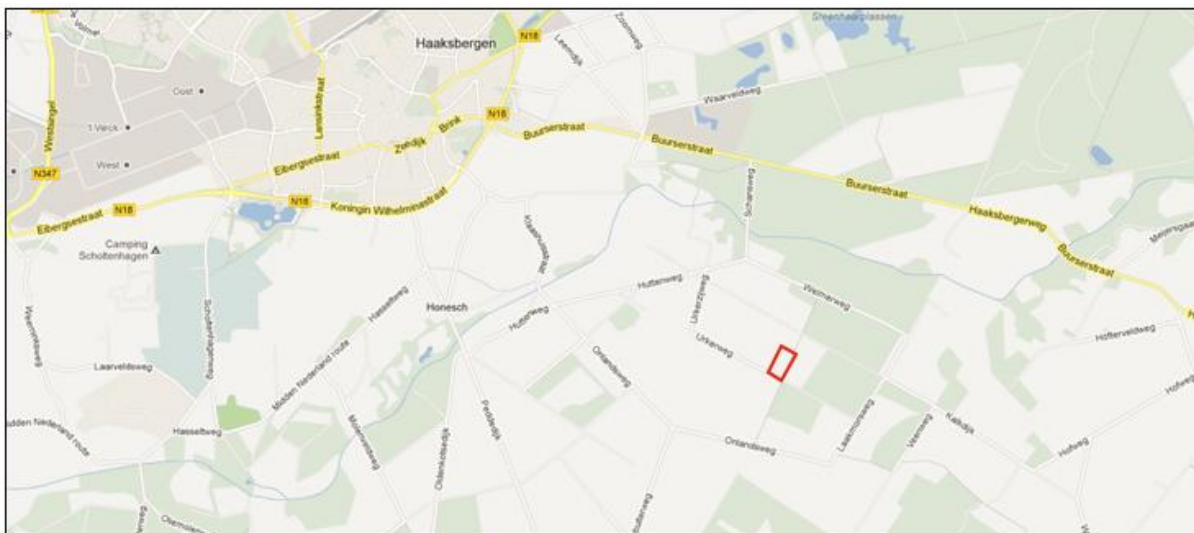
Stichting Schaapskudde Haaksbergen is voornemens om op een perceel aan de Urkerweg een schaapskooi met kleinschalig informatiecentrum te realiseren. De schaapskooi gaat 205 volwassen dieren huisvesten. Het perceel aan de Urkerweg betreft een onbebouwd perceel dat momenteel in gebruik is als agrarische cultuurgrond.

Omdat het voornemen niet in overeenstemming is met het vigerende bestemmingsplan is een bestemmingsplanherziening noodzakelijk. De gemeenteraad van gemeente Haaksbergen heeft in haar vergadering van 6 juli 2011 besloten in principe medewerking te willen verlenen aan de realisatie van de schaapskooi met informatiecentrum op het desbetreffende perceel.

In voorliggend bestemmingsplan zal worden aangetoond dat de wijziging van bestemming in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Urkerweg in het buitengebied van Haaksbergen. Het perceel is kadastraal bekend als Gemeente Haaksbergen, Sectie S, Nummer 248. De ligging van het plangebied wordt weergegeven in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1 Ligging van het plangebied aan de Urkerweg in het buitengebied van Haaksbergen (Bron: Provincie Overijssel)

1.3 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan 'Buitengebied Haaksbergen, partiële herziening Urkerweg ong.' bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.0158.BP1090-0002) en een renvooi;
- regels (met bijbehorende bijlagen).

Op de verbeelding is de bestemming van de in het plan begrepen gronden weergegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten, maar maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan.

1.4 Planologische regiem

De locatie is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Haaksbergen' van de gemeente Haaksbergen. Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad van Haaksbergen vastgesteld op 2 juli 2013 en is officieel in werking getreden.

In afbeelding 1.1 is een uitsnede van dit bestemmingsplan opgenomen.

Afbeelding 1.1 Ligging van het plangebied in het bestemmingsplan "Buitengebied Haaksbergen" (Bron: Gemeente Haaksbergen)

In dit bestemmingsplan hebben de gronden binnen het plangebied de bestemming "Agrarisch met waarden – Landschap" en de gebiedsaanduiding "Reconstructiewetzone – Extensiveringsgebied", zonder bouwvlak. Op basis van deze bestemming is het niet mogelijk om bebouwing op te richten ten behoeve van een schaapskooi.

Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de gewenste juridisch-planologische kaders om een schaapskooi met informatiecentrum mogelijk te maken.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de landschappelijke ontwikkeling en wordt tevens een beschrijving van de huidige situatie in het plangebied gegeven.

Hoofdstuk 3 bevat de planbeschrijving.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente Haaksbergen beschreven.

In hoofdstuk 5 passeren alle relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue.

Hoofdstuk 6 gaat in op de wateraspecten waaronder de watertoets.

In de hoofdstukken 7 en 8 wordt respectievelijk ingegaan op de juridische aspecten/planverantwoording en de economische uitvoerbaarheid van het project.

Hoofdstuk 9 gaat in op de inspraak en het vooroverleg.

HOOFDSTUK 2 LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING EN BESCHRIJVING PLANGEBIED

2.1 Landschappelijke ontwikkeling

Het landschap van Haaksbergen bestaat oorspronkelijk uit twee geomorfologische delen, het plateau en het dekzandgebied. Grofweg ligt de grens van deze twee geomorfologische delen direct aan de westzijde van de bestaande kern van Haaksbergen. Aan de oostzijde ligt het Oost-Nederlandse plateau en aan de westzijde het dekzandgebied.

Het plangebied is gelegen in het gebied dat behoort tot het Oost-Nederlandse plateau. De ondergrond bestaat uit keileem met grondmorene dicht aan het oppervlak. Water wordt vastgehouden in uitgebreide veengebieden o.a. Haaksbergerveen en Buurzerzand. De tussengelegen gebieden zijn veelal nog steeds in gebruik als agrarisch werkland, dit betreffen voornamelijk de gebieden met jonge ontginningen.

De oude veldontginningen kenmerken zich vooral door kleinschaligheid. Door de komst van kunstmest aan het eind van de 19^e eeuw, heeft er een aanzienlijke schaalvergroting plaatsgevonden en dit heeft geleid tot grootschalige jonge ontginningen. Deze jonge ontginningen hebben vooral rond de venen plaatsgevonden en hebben een open karakter. Tegenwoordig zijn de grootschalige blokvormige verkavelingen nog goed waarneembaar alsmede de rechtlijnige wegen en beplantingslanen.

Opgemerkt wordt dat de agrarische percelen, waarin het plangebied is gelegen, in de jaren '70 zijn afgegraven ten behoeve van kleinschalige zandwinning.

2.2 Beschrijving plangebied

De afgelopen jaren zijn gedurende het proces diverse locaties bekeken en beoordeeld of ze voldeden aan de criteria gesteld aan de schaapskooi met informatievoorziening. In het bedrijfsplan, opgenomen in bijlage 1 van deze toelichting, is het proces van het zoeken naar de geschikte locatie uitgebreid beschreven. Hierna zijn enkele onderdelen uit het bedrijfsplan opgenomen.

In het bedrijfsplan zijn er vijf concrete zoekgebieden geselecteerd voor de eerste beoordeling. Deze beoordeling heeft plaatsgevonden aan de hand van lopende gesprekken van de stichting met potentiële projectpartners over de beoogde (publieke-) functies, levert de onderstaande beoordelingsmatrix op. Hierbij is het uitgangspunt dat de schaapskooi en informatiecentrum geen solitaire publiekstrekker mag zijn. Daarnaast moet het onderdeel zijn van of bijdragen aan een sterk toeristisch recreatief netwerk.

LOCATIE	Urkerweg	Hofweg/ Wennewickweg	Krakeelse- weg	Buurser- straat	Stendermolen- / Weertjesweg
FUNCTIES	1	2	3	4	5
Nabijheid primaire begrazingsgebieden	+++	+++	++	++	+
Ligging t.o.v. tijdelijke accommodatie kudde	+	+/-	+	+	++
Multifunctioneel informatiepunt	+	+	++	++	++
Uitvalsbasis voor fietstochten	+++	+	++	+++	+++
Uitvalsbasis voor wandeltochten	++	++	+++	+	+++
Schaapgerelateerde evenementen	++	++	++	++	++
(Groeps-) arrangementen toeristen en recreanten	++	++	++	++	++

(Groeps-) arrangementen zakelijke markt	++	++	++	+	++
LOCATIE	Urkerweg	Hofweg/ Wennewickweg	Krakeelse- weg	Buurser- straat	Stendermolen- / Weertjesweg
FUNCTIES	1	2	3	4	5
Plattelandswinkel met lichte daghoreca en streekproducten	+	+	+	+++	++
Educatie en training	++	++	+	++	++
Ligging t.o.v. kern Haaksbergen (combinatiebezoek, bereikbaarheid, openbaar vervoer)	+	+/-	+	++	+/-
Samenwerking Staatsbosbeheer	+++	+++	+	+	++
Samenwerking 't Lankheet	++	+	+++	+	+/-
Samenwerking Natuurmonumenten	++	++	+	++	+++
Verkrijging eigendom grond / opstallen	+++	+/-	+/-	+/-	+++
Investering in vooronderzoek (gemaakte plankosten) o.b.v. principe besluit raad	+++	+/-	+/-	+/-	+/-
Economische uitvoerbaarheid plan	++	++	+/-	+/-	+/-
Kansen op een bestemmingsplanwijziging	++	++	+	++	+
Totaal	38	26	24	27	31

Legenda: +++ = zeer goed ++ = goed + = ruim voldoende +/- = voldoende -/- = matig

Uiteindelijk is het perceel aan de Urkerweg de meest geschikte locatie gebleken, dit onder andere vanwege de ligging ten opzichte van de begrazingsgebieden en de financiële haalbaarheid. Daarnaast ligt de locatie nabij de kern Haaksbergen en wordt de kudde beter zichtbaar/vindbaar voor de toerist.

In afbeelding 2.1 is een luchtfoto opgenomen van het plangebied aan de Urkerweg en de directe omgeving. De locatie betreft een onbebouwd perceel dat gebruikt wordt als agrarische cultuurgrond. Goed te zien zijn de kenmerken van het jonge ontginningslandschap zoals genoemd onder paragraaf 2.1.

Afbeelding 2.1 Luchtfoto van het plangebied aan de Urkerweg en directe omgeving (Bron: Provincie Overijssel)

Het plangebied wordt aan de noord- en westzijde begrenst door agrarische cultuurgronden en de Urkerzijweg (zandweg). Aan de oost- en zuidoostzijde van het plangebied ligt het natuurgebied Buurserzand & Haaksbergerveen en aan de zuidzijde wordt het gebied begrensd door de Urkerweg. Opgemerkt wordt dat het natuurgebied onderdeel uitmaakt van het gelijknamige Natura-2000 gebied. Aan de westzijde bevindt zich een agrarisch bedrijf, een paardenhouderij en enkele burgerwoningen.

De afgelopen twintig jaren zijn door ontwikkelingen in agrarische sector op gebied van economie en regelgeving nogal wat bedrijven, ook in de directe omgeving van het plangebied, opgehouden te bestaan.

In afbeelding 2.2 is het huidige straatbeeld vanaf de Urkerweg opgenomen, met aan de rechterzijde de Urkerzijweg.

Afbeelding 2.2 Foto huidige situatie plangebied (Bron: Google Streetview)

HOOFDSTUK 3 PLANBESCHRIJVING

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied gegeven. In dit hoofdstuk wordt op de ontwikkeling zelf ingegaan.

3.1 Aanleiding

De laatste jaren werd de kudde gehuisvest in een tijdelijke stal in Buurse (locatie Broekheurnerweg) en aan de Aaftinksweg in Haaksbergen. De ligging van deze tijdelijke stal aan de Broekheurnerweg ten opzichte van de begrazingsgebieden (met name het Haaksbergerveen) is niet optimaal en het onderkomen is te klein voor de kudde. De stichting Schaapskudde Haaksbergen wil daarom een beter onderkomen voor de schaapskudde realiseren die gunstiger is gesitueerd ten opzichte van de begrazingsgebieden en waar de maatschappelijke- en informatieve functie optimaal tot zijn recht komt.

Opgemerkt wordt, zoals aangegeven in hoofdstuk 2, dat gedurende het proces diverse locaties zijn bekeken en beoordeeld of ze voldeden aan de gestelde criteria. Uiteindelijk is het perceel aan de Urkerweg de meest geschikte locatie gebleken, dit onder andere vanwege de ligging ten opzichte van de begrazingsgebieden en de kern Haaksbergen, maar ook vanwege de financiële haalbaarheid. In het bedrijfsplan, opgenomen in bijlage 1 van deze toelichting, is het proces van het zoeken naar de geschikte locatie uitgebreid beschreven.

De gemeenteraad van gemeente Haaksbergen heeft in haar vergadering van 6 juli 2011 besloten in principe mee te willen werken aan de vestiging van de schaapskooi met informatiecentrum aan de Urkerweg.

3.2 Omschrijving en doel van het initiatief

De nieuwe schaapskooi is bedoeld voor een deel van de kudde die de begrazing in het Natura 2000-gebied "Buurserzand en Haaksbergerveen" verzorgt, en ook wordt ingezet op gronden van het waterschap Rijn en IJssel en Landgoed Lankheet. De stichting streeft naar een nieuwe opzet naar een kudde met schapen en geiten. Beide dieren zijn noodzakelijk voor het beheer en de instandhouding van de kwetsbare habitattypen en –soorten van het Natura 2000-gebied "Buurserzand en Haaksbergerveen". Schapen eten met name grassen. Geiten eten ook de opgaande begroeiing zoals berken en opschot van berken. Zo dragen zij op een andere manier dan schapen bij aan de instandhoudingsdoelstellingen van ondermeer Natura 2000-gebieden.

De kudde heeft naast een ecologische beheersfunctie ook een educatieve, maatschappelijke en toeristische functie. In de huidige situatie trekt de kudde al vele inwoners en toeristen. In de natuurgebieden in de omgeving, zijn op dit moment nauwelijks publieksfaciliteiten met informatie over natuurwaarden, landschap, beheer en routes. De schaapskooi zal hierin een belangrijke functie vervullen. Hierbij zal ondermeer worden samengewerkt met Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Gedacht wordt aan het geven van lezingen door de herder o.a. aan jeugd en natuurverenigingen. Dit vindt plaats op scholen en in verenigingsgebouwen, maar ook in de stal en in het veld. Daarnaast zullen er ook "Schaapgerelateerde" evenementen (lammetjesdag, schaapscheerdersfeest, trials, demonstraties etc.) worden gehouden. Deze activiteiten zijn onder andere van belang om toeristen en bewoners te betrekken bij (de nut en noodzaak van begrazing door) de kudde, alsmede van economisch belang voor het exploiteren van een schaapskooi. Zoals opgemerkt heeft de schaapskooi ook een maatschappelijke betekenis. De herder is een erkend leerbedrijf, begeleidt mensen naar werk, leidt mensen op als schaapsherder en begeleidt jongeren in het uitvoeren van een taakstraf.

Opgemerkt wordt dat in de huidige situatie is de kudde niet altijd goed zichtbaar / vindbaar voor de toerist. Door te werken vanuit een vaste locatie, waar de kudde op vaste tijdstippen vertrekt en aankomt, wordt de toeristische waarde van de kudde aanzienlijk versterkt. Ook wordt met de realisatie van de schaapskooi de toeristisch / informatieve waarde van de recreatieve routestructuren versterkt.

3.3 Gewenste erfinrichting

Na een informatieavond met omwonenden is besloten de bebouwing niet direct aan de Urkerweg te situeren, maar op enige afstand van de Urkerweg. Om op deze plek een bijdrage te leveren aan de ruimtelijke kwaliteit en het erf in te passen in het landschap is er een erfinrichtingsplan opgesteld, door Eelerwoude uit Goor. Het volledige erfinrichtingsplan is opgenomen in bijlage 2 van deze toelichting, hierna zijn enkele onderdelen uit het plan opgenomen. In afbeelding 3.1 is een schets van het erfinrichtingsplan opgenomen.

Afbeelding 3.1 Nieuwe inrichting van het plangebied (Bron: Eelerwoude)

Voor de situering van het erf op het perceel, de opbouw van het erf, plaatsing van de erfbebouwing en erfbeplanting is aangesloten bij de karakteristieken van het jonge heideontginningslandschap van het Horsterveld bij Haaksbergen: rechtlijnige ontginningsstructuren, erven aan de weg, formele indeling van het erf, onderscheid tussen voor- en achtererf.

Het historische schaapsschot is gelegen aan de voorzijde en vervult ruimtelijk gezien de rol van de boerderij op het voorerf. De nieuw te bouwen schaapskooi, de kapschuur en de mais- en mestplaten liggen achter de voorgeval van het informatiecentrum en behoren tot de achterzijde van het erf.

Opgemerkt dat er, in het kader van economische uitvoerbaarheid, sprake zal zijn van een gefaseerde ontwikkeling. In de eerste fase wordt de schaapskooi, kapschuur en overige voorzieningen gerealiseerd. De historische schaapsschot waarin het informatiecentrum zal worden gevestigd zal in de tweede fase worden gerealiseerd. De functies die uiteindelijk in de historische schaapsschot zullen worden ondergebracht zullen tot het realiseren van de tweede fase, al dan niet in een beperkte omvang, in de overige bebouwing worden ondergebracht. De beoogde fasering is tevens in de regels bij dit bestemmingsplan doorgevoerd, de tweede fase kan pas worden gerealiseerd indien de economische uitvoerbaarheid is aangetoond. Voor een nadere toelichting op de financiën en fasering wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van het bedrijfsplan zoals opgenomen in bijlage 1 bij deze toelichting.

In het centrale gedeelte van het erf ontstaat een bezoekerserf, dat is vrijgehouden van parkeerplaatsen. In afbeelding 3.2 zijn enkele impressiebeelden opgenomen, derhalve wordt opgemerkt dat de beelden een indicatie betreffen.

Afbeelding 3.2 Impressiebeelden schaapskooi Urkerweg (Bron: Raaklein Architecten)

De schaapskooi krijgt een oppervlakte van 600 m² (40 bij 15 meter) en biedt ruimte voor de huisvesting van maximaal 205 dieren en enkele (sanitaire) voorzieningen ten behoeve van de herder. De kudde wordt alleen tijdens de lammertijd binnen gehaald.

Het informatiecentrum wordt gehuisvest in een bestaande historische schaapskooi die gerestaureerd en herbouwd zal gaan worden op de locatie. Het informatiecentrum biedt een vast punt waar informatie wordt gegeven over de kudde en de natuurgebieden in de omgeving, waaronder in ieder geval het Buurserzand en Haaksbergerveen, en van waaruit excursies worden opgezet.

Het is de bedoeling dat in de oude schaapskooi een kleine plattelandswinkel wordt gerealiseerd met verkoop van koffie, thee en met de schaapskudde verwante producten.

Het erf wordt landschappelijk ingepast waarbij is aangesloten bij de gebiedskenmerken. Het erf wordt omsloten met beplanting van bomen, waartussen doorzichten van het erf naar de omgeving en omgekeerd behouden blijven. Aan de achterzijde van het erf wordt langs de nieuwe perceelsgrens een houtsingel geplant, om het zicht vanuit de omgeving op het nieuwe erf te verzachten. Parallel daaraan wordt de waterberging met rietveld (kleinschalige waterzuivering) gesitueerd. Hierdoor wordt de rechte lijnigheid van het landschap versterkt en scheidt het een gevarieerde groene achtergrond van het erf.

3.4 Verkeer en parkeren

Goudappel Coffeng uit Deventer heeft een verkeerskundige analyse gemaakt voor het initiatief. Hieronder zijn de uitkomsten van het onderzoek opgenomen. Het volledige onderzoek is in bijlage 3 bij deze toelichting bijgevoegd.

Voor wat betreft parkeren tijdens de 'bijzondere schapenactiviteiten', circa 3-4 evenementen per jaar, wordt geconcludeerd dat de maximaal benodigde parkeercapaciteit niet op het eigen perceel opgevangen kan worden. Recentelijk is er met de manege 'De Sterruiters' aan de Onlandsweg een overeenkomst gesloten over het gebruik van het parkeerterrein behorende bij de manege. Hierdoor zijn er voldoende parkeerplaatsen beschikbaar tijdens evenementen.

Voor wat betreft parkeren op het perceel van de schaapskooi zelf zijn de activiteiten 'lezingen van herder (op locatie)', 'kleinschalige bedrijfsactiviteiten ('dag met de kudde')' en/of 'arrangementen met lokale ondernemers' maatgevend. Bij een maximale groepsgrootte van circa 30-35 personen zijn circa 21 parkeerplaatsen nodig. Op het perceel is daarom ruimte voor parkeerstroken gereserveerd, voor verharde parkeerplaatsen voor bezoekers en vrijwilligers (25) en groene, onverharde parkeerplaatsen (15) voor opvang van pieken. Opgemerkt wordt dat het merendeel van de bezoekers gebruik zal maken van de fiets.

De belangrijkste hoofdonthoudingswegen betreffen de Urkerweg en Welmerweg. De in-/uitrit wordt overzichtelijk gemaakt, zodat sprake is van een verkeersoverzichtelijke en verkeersveilige situatie. De (gemiddelde) toename van verkeer zal voor omwonenden niet of nauwelijks merkbaar zijn. Dit mede vanwege het feit dat de afgelopen twintig jaren door ontwikkelingen in agrarische sector op gebied van economie en regelgeving nogal wat bedrijven opgehouden te bestaan. Door de forse afname van het aantal levensvatbare agrarische bedrijven is ook het aantal vervoersbewegingen in de omgeving van het plangebied afgenomen. Deze afname is sterker dan de verwachte toename van de verkeersbewegingen vanwege de nieuw te stichten schaapskooi, met uitzondering van de dagen met de 'bijzondere schapenactiviteiten'.

HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. Het beleid is in dit bestemmingsplan afgewogen en doorvertaald op de verbeelding en in de regels.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en heeft de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving vervangen. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijnakken (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvechtdelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden (zoals de Veluwe);
- Het robuust en compleet maken van het hoofdenergienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

4.1.3 Toetsing van het initiatief aan het rijksbeleid

De beoogde ontwikkeling draagt bij aan het beheer en de instandhouding van onder meer EHS-gebied en Natura 2000-gebied "Buurserzand en Haaksbergerveen". Daarnaast wordt opgemerkt dat het een kleinschalige ontwikkeling betreft en er geen sprake is van rijksbelangen.

4.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel en de daarbij behorende Omgevingsverordening Overijssel.

4.2.1 Uitgangspunten van de Omgevingsvisie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel is het integrale provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. In 2009 is de Omgevingsvisie en -verordening 2009 vastgesteld. Naar aanleiding van monitoring en evaluaties is de Omgevingsvisie en -verordening op onderdelen geactualiseerd. De Actualisatie Omgevingsvisie en -verordening is op 3 juli 2013 vastgesteld door Provinciale Staten en is op 1 september 2013 in werking getreden.

De hoofdambitie van de Omgevingsvisie is een toekomstvaste groei van welvaart en welzijn met een verantwoord beslag op de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en voorraden. Enkele belangrijke beleidskeuzes waarmee de provincie haar ambities wil realiseren zijn:

- door meer aandacht voor herstructurering wordt ingezet op een breed spectrum aan woon-, werk- en mixmilieu's; dorpen en steden worden gestimuleerd hun eigen kleur te ontwikkelen;
- investeren in een hoofdinfrastructuur voor wegverkeer, trein, fiets en waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan;
- zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik bij bebouwing door hantering van de zogenaamde 'SER-ladder'; deze methode gaat ervan uit dat eerst het gebruik van de ruimte wordt geoptimaliseerd, dan de mogelijkheid van meervoudig ruimtegebruik wordt onderzocht en dan pas de mogelijkheid om het ruimtegebruik uit te breiden, wordt bekeken; hierbij is afstemming tussen gemeenten over woningbouwprogramma's en bedrijfslocaties noodzakelijk;
- ruimtelijke plannen ontwikkelen aan de hand van gebiedskenmerken en keuzes voor duurzaamheid.

4.2.2 Omgevingsverordening Overijssel

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen, zodat effectief en efficiënt resultaat wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie. De keuze voor inzet van deze instrumenten is bepaald aan de hand van een aantal criteria. In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren.

Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

De Omgevingsverordening bepaalt (artikel 2.1.6 lid 1) dat bestemmingsplannen voor de Groene omgeving kunnen voorzien in nieuwvestiging en grootschalige uitbreidingen van bestaande functies in de Groene omgeving, uitsluitend indien hier sociaaleconomische en/of maatschappelijke redenen voor zijn én er is aangetoond dat het verlies aan ecologisch en/of landschappelijk waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

4.2.3 Kwaliteitsimpuls Groene omgeving: een ontwikkelingsgerichte aanpak

De provincie wil ontwikkelingen in de groene omgeving samen laten gaan met een impuls in kwaliteit. Daarom is de "Kwaliteitsimpuls Groene omgeving" ontwikkeld als een eenduidige bundeling van diverse bestaande regelingen als rood voor rood, rood voor groen, vab's, landgoederen etc. Deze regelingen blijven daarin overigens wel herkenbaar. Er is een eenvoudige werkwijze ontwikkeld om principes van ontwikkelingsplanologie toepasbaar te maken voor sociaal-economische ontwikkelingen in de groene

omgeving. De basis ligt in de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, de ontwikkelingsperspectieven en de “Catalogus Gebiedskenmerken”.

Ontwikkelingen in de groene omgeving worden als volgt benaderd:

Er wordt ruimte voor sociaal-economische ontwikkeling geboden als deze ontwikkeling vanuit zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik verantwoord is en in het ontwikkelingsperspectief ter plekke past en volgens de “Catalogus Gebiedskenmerken” wordt uitgevoerd.

Het borgen en versterken van de ruimtelijke kwaliteit bij ontwikkelingen in de groene omgeving is verankerd in artikel 2.1.6 van de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening Overijssel is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie Overijssel juridisch geborgd is.

Aan de geboden ontwikkelruimte worden dus voorwaarden verbonden om ruimtelijke kwaliteit te handhaven dan wel in voorkomende gevallen de gewenste ruimtelijke kwaliteit te kunnen realiseren. Het gaat hierbij in alle gevallen om een goede ruimtelijke inpassing van de ontwikkeling. Op deze manier wordt aantasting van de omgevingskwaliteit en een verlies aan ecologisch en landschappelijk kapitaal als gevolg van de nieuwe ontwikkeling voorkomen dan wel in voldoende mate gecompenseerd. Een en ander moet nader worden onderbouwd in een bij het ruimtelijk plan behorende toelichting.

4.2.4 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn in de Omgevingsvisie Overijssel geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving.

Om de ambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus, te weten:

1. generieke beleidskeuzes;
2. ontwikkelingsperspectieven;
3. gebiedskenmerken.

Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

4.2.4.1 Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes zijn keuzes die bepalend zijn voor de vraag of ontwikkelingen nodig dan wel mogelijk zijn. In deze fase wordt beoordeeld of er sprake is van een behoefte aan een bepaalde voorziening. Ook wordt in deze fase de zgn. ‘SER-ladder’ gehanteerd. Deze komt er kort gezegd op neer dat eerst bestaande bebouwing en herstructurering worden benut, voordat er uitbreiding kan plaatsvinden.

Andere generieke beleidskeuzes betreffen de reserveringen voor waterveiligheid, randvoorwaarden voor externe veiligheid, grondwaterbeschermingsgebieden, bescherming van de ondergrond (aardkundige en archeologische waarden), landbouwontwikkelingsgebieden voor intensieve veehouderij, begrenzing van Nationale Landschappen, Natura 2000-gebieden, Ecologische Hoofdstructuur en verbindingzones etc. De generieke beleidskeuzes zijn veelal normstellend.

4.2.4.2 Ontwikkelingsperspectieven

Als uit de beoordeling in het kader van de generieke beleidskeuzes blijkt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aanvaardbaar is, vindt een toets plaats aan de ontwikkelingsperspectieven. In de Omgevingsvisie is een spectrum van zes ontwikkelperspectieven beschreven voor de groene en stedelijke omgeving. Met dit spectrum geeft de provincie ruimte voor het realiseren van de in de visie beschreven beleids- en kwaliteitsambities.

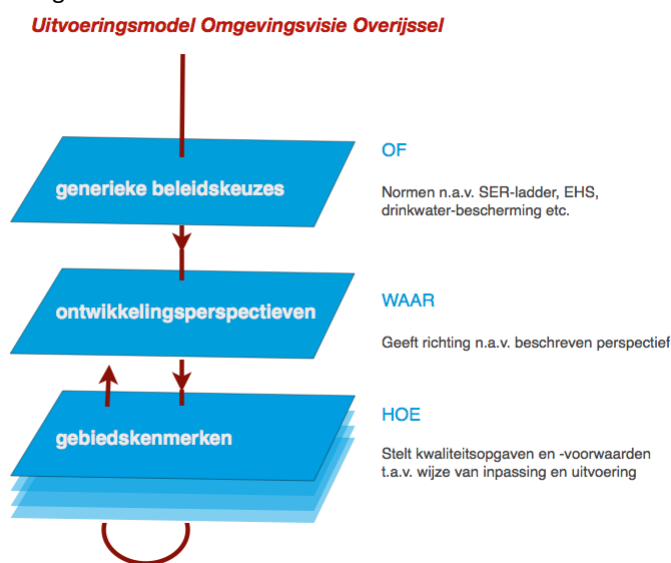
De ontwikkelperspectieven geven richting aan wat waar ontwikkeld zou kunnen worden. Daar waar generieke beleidskeuzes een geografische begrenzing hebben, zijn ze consistent doorvertaald in de ontwikkelingsperspectieven. De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend en bieden de nodige flexibiliteit voor de toekomst.

4.2.4.3 Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het is de vraag ‘hoe’ een ontwikkeling invulling krijgt.

Aan de hand van de drie genoemde niveaus kan worden gezien of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de ontwikkelingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden.

Afbeelding 4.1. geeft dit schematisch weer.

Afbeelding 4.1 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

4.2.5 Toetsing van het initiatief aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Indien het concrete initiatief wordt getoetst aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel ontstaat globaal het volgende beeld.

4.2.5.1 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

4.2.5.1.1 Generieke beleidskeuzes

Bij de afwegingen in de eerste fase “generieke beleidskeuzes” zijn vooral artikel 2.1.4 en artikel 2.1.6 van de Omgevingverordening Overijssel van belang.

Artikel 2.1.4 Principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik

Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in andere dan stedelijke ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verharding leggen op de groene omgeving wanneer aannemelijk is gemaakt:

- dat (her)benutting van bestaande bebouwing in de groene omgeving in redelijkheid niet mogelijk is;
- dat mogelijkheden voor combinatie van functies op bestaande erven optimaal zijn benut.

Toetsing van het initiatief aan de generieke beleidskeuze 'Principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik'

In voorliggend geval wordt ruimte geboden aan de realisatie van een schaapskooi en informatiecentrum aan de Urkerweg in Haaksbergen. Zoals in hoofdstuk 2 beschreven zijn er in de afgelopen jaren diverse locaties bekeken en beoordeeld of ze voldeden aan de gestelde criteria (o.a. ligging ten opzichte van begrazingsgebieden). Gebleken is echter dat een locatie met bestaande huisvesting, bijvoorbeeld vrijkomende boerderijen, in de regel een hoge investering met zich mee brengt door de aanwezige woonbestemming en gevraagde aanpassingen. In de praktijk blijkt nieuwbouw dan, in financiële zin, vaak aantrekkelijker. Daarbij kunnen de gebouwen 'op maat' gemaakt worden voor de beoogde functies.

In de afgelopen 5 jaar heeft de stichting ook nadrukkelijk gekeken naar hergebruik van bestaande gebouwen. Hierbij zijn een vijftal locaties intensief onderzocht. Het ging om een ligboxenstal, oudere schuren en een compleet agrarisch bedrijf. In alle gevallen liep het overleg hierover vast op de financiering van de gebouwen en de geschiktheid voor het huisvesten van de complete kudde. Wel is door de stichting inmiddels een oud Twents schaapsschot uit Buurse aangekocht. Dit is een zeer interessante oplossing, waarbij het mes aan twee kanten snijdt. Het biedt een traditioneel onderkomen voor de kudde en zorgt tegelijkertijd voor behoud van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen in Haaksbergen.

Resumerend wordt dan ook gesteld dat voldaan wordt aan het principe van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik.

Artikel 2.1.6 Kwaliteitsimpuls Groene omgeving

Bestemmingsplannen voor de Groene omgeving kunnen - met in achtneming van het bepaalde in artikel 2.1.3. en artikel 2.1.4. en het bepaalde in artikel 2.1.5. - voorzien in nieuwvestiging en grootschalige uitbreidingen van bestaande functies in de Groene omgeving, uitsluitend indien hier sociaaleconomische en/of maatschappelijke redenen voor zijn én er is aangetoond dat het verlies aan ecologisch en/of landschappelijk waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Toetsing van het initiatief aan de generieke beleidskeuze 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving'

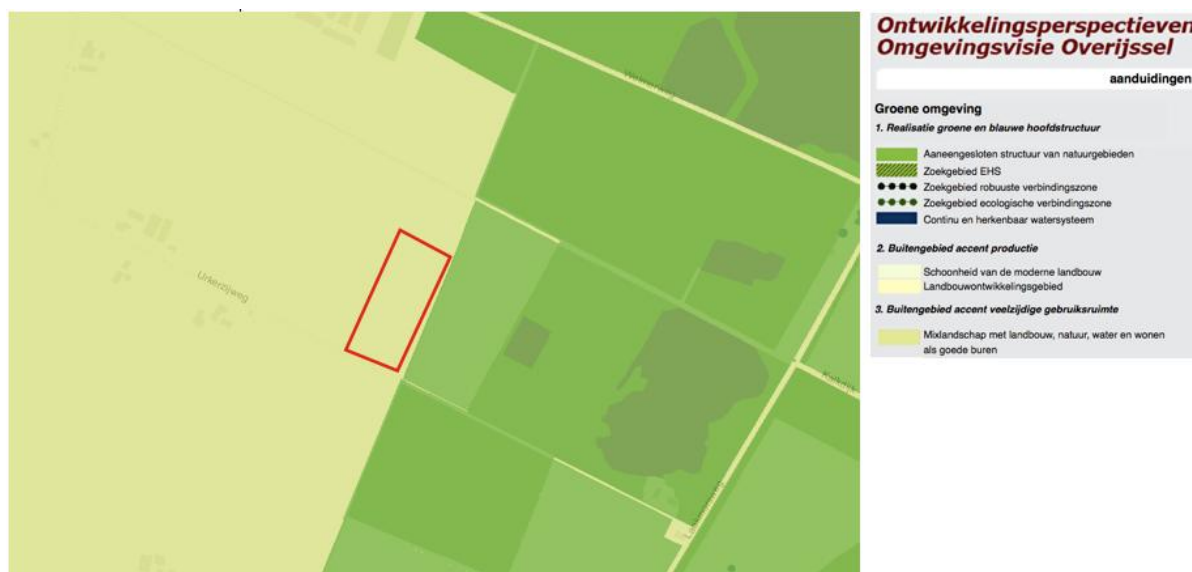
Op basis van de omgevingsverordening kan een bestemmingsplan voorzien in nieuwvestiging in de Groene omgeving als hier sociaal-economische en maatschappelijke redenen voor zijn én er is aangetoond dat het verlies aan ecologisch en/of landschappelijk waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. In paragraaf 4.2.5.2 wordt hier nader op ingegaan en wordt het initiatief getoetst aan de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving. Kortheidshalve wordt hiernaar verwezen.

Voor het overige zijn er in het kader van de "generieke beleidskeuzes" geen aspecten die nadere onderbouwing behoeven.

4.2.5.1.2 Ontwikkelingsperspectieven

Het plangebied is aangeduid als "Buitengebied - accent veelzijdige gebruikruimte/ mixlandschap" en ligt net buiten het ontwikkelingsperspectief "Aaneengesloten structuur van natuurgebieden".

In afbeelding 4.2 is een uitsnede van de perspectievenkaart behorende bij de Omgevingsvisie opgenomen.

Afbeelding 4.2 Uitsnede ontwikkelperspectievenkaart Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

“Buitengebied - accent veelzijdige gebruiksruimte/ mixlandschap”

Het plangebied behoort tot het ontwikkelingsperspectief “Buitengebied - accent veelzijdige gebruiksruimte/ mixlandschap”. Gebieden met dit ontwikkelingsperspectief zijn bedoeld voor gespecialiseerde landbouw, mengvormen van landbouw-recreatie-zorg, landbouw-natuur en landbouwwater, bijzondere woon-, werk- en recreatiemilieus, die de karakteristieke gevarieerde opbouw van het cultuurlandschappen in deze gebieden versterken. Naast de bescherming van kwaliteiten wil de provincie vooral ontwikkeling en dynamiek benutten voor duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

Toetsing van het initiatief aan de “Ontwikkelingsperspectieven”

De ontwikkeling gaat uit van de realisatie van een schaapskooi met een informatiecentrum in het buitengebied van Haaksbergen. De nieuwe schaapskooi is bedoeld voor een deel van de kudde die de begrazing in het Natura 2000-gebied “Buurserzand en Haaksbergerveen” verzorgt, en ook wordt ingezet op gronden van het waterschap Rijn en IJssel en Landgoed Lankheet. De kudde is noodzakelijk voor het beheer en de instandhouding van de kwetsbare natuurgebieden. Veterinair gezien is het gewenst dat de begrazingslocatie en de huisvesting dicht bij elkaar te hebben. Daarnaast is de kudde in de huidige situatie niet altijd goed zichtbaar / vindbaar voor de toerist. Door te werken vanuit een vaste locatie, waar de kudde op vaste tijdstippen vertrekt en aankomt, wordt de toeristische waarde van de kudde aanzienlijk versterkt. Ook wordt met de realisatie van de schaapskooi de toeristisch / recreatieve waarde van de recreatieve routestructuren versterkt. Op dit moment zijn er nog te weinig pleisterplaatsen langs de routes in het buitengebied. Als laatst wordt opgemerkt dat het voornemen een aanzienlijke bijdrage wordt geleverd aan de maatschappelijke en educatieve functie, zoals verwoord in paragraaf 3.2. Geconcludeerd wordt dat het voornemen in overeenstemming is met het ontwikkelingsperspectief.

4.2.4.2.3 Gebiedskenmerken

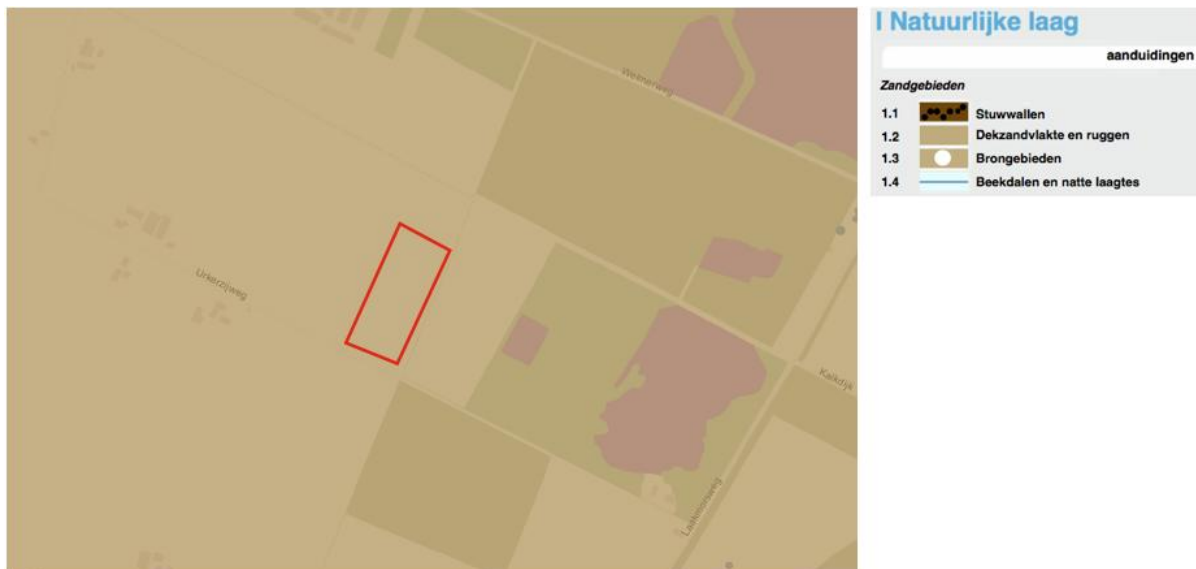
Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen.

1. De “Natuurlijke laag”

Overijssel bestaat uit een rijk en gevarieerd spectrum aan natuurlijke landschappen. Deze vormen de basis voor het gehele grondgebied van Overijssel. Het beter afstemmen van ruimtelijke ontwikkelingen op de

natuurlijke laag kan ervoor zorgen dat de natuurlijke kwaliteiten van de provincie weer mede beeldbepalend worden. Ook in steden en dorpen bij voorbeeld in nieuwe waterrijke woonmilieus en nieuwe natuur in stad en dorp.

Het plangebied is op de gebiedskenmerkenkaart de "Natuurlijke laag" aangeduid met het gebiedstype "Dekzandvlakte en ruggen". In afbeelding 4.3 is dat aangegeven.

Afbeelding 4.3 Natuurlijke laag: gebiedstype "Dekzandvlakte en ruggen" (Bron: Provincie Overijssel)

"Dekzandvlakte en ruggen"

De dekzandgronden beslaan een groot gedeelte van de oppervlakte van de provincie. Na de ijstijden bleef er in grote delen een reliëfrijk – door de wind gevormd – zandlandschap achter, dat gekenmerkt wordt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/ nat gebied. Soms vlak bij elkaar, soms verder van elkaar verwijderd. De ambitie is de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld door een meer natuurlijk watersysteem, door beplanting met 'natuurlijke' soorten en door de (strekings)richting van het landschap te benutten in gebiedsontwerpen.

Toetsing van het initiatief aan de "Natuurlijke laag"

Voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling is een erfinrichtingsplan opgesteld. Het erfinrichtingsplan sluit aan op de kenmerken van het landschap. De bebouwing is zeer compact gehouden en sluit qua oriëntatie aan op de strekkingsrichting van het landschap. Het erfinrichtingsplan voorziet in de aanplant van houtsingels en bomen. Hierbij zullen inheemse soorten worden gebruikt. Ook wordt, in combinatie met waterberging, een rietveld aangelegd. De houtsingels, bomen en de locatie van de waterberging zijn zodanig gesitueerd dat het initiatief landschappelijk wordt ingepast. Hier wordt geconcludeerd dat het voorliggende initiatief in overeenstemming is met het gebiedskenmerk van de "Natuurlijke laag".

2. De "Laag van het agrarische cultuurlandschap"

In de "Laag van het agrarisch cultuurlandschap" gaat het er altijd om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Hierbij hebben nooit ideeën over schoonheid een rol gespeeld. Wel zijn we ze in de loop van de tijd gaan waarderen om hun ruimtelijke kwaliteiten. Vooral herkenbaarheid, contrast en afwisseling worden gewaardeerd. De ambitie is gericht op het voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen door óf versterking óf behoud óf ontwikkeling of een combinatie hiervan.

Het plangebied is op de gebiedskenmerkenkaart de “Laag van het agrarisch cultuurlandschap” gelegen in het landschapstype “Jonge heide- en broekontginningslandschap”. In afbeelding 4.4 is dat aangegeven.

Afbeelding 4.4 De ‘Laag van het agrarisch cultuurlandschap’: “Jonge heide- en broekontginningslandschap” (Bron: Provincie Overijssel)

“Jonge heide- en broekontginningslandschap”

Kenmerkend voor het jonge heide- en broekontginningslandschap waren oorspronkelijk de grote oppervlakte aan - voormalige - natte en droge heidegronden. Deze waren functioneel verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap; hier werd geweid en werden de plaggen gestoken voor in de stal; in de stal bemeste plaggen dienden als structuurverbeteraar en bemesting voor de akkergronden op de essen. Na de uitvinding van kunstmest ging deze functie verloren en werden deze gronden grotendeels in cultuur gebracht.

De ambitie is gericht op een stevige impuls aan de ruimtelijke kwaliteit van deze gebieden en in voorkomende gevallen op een transformatie wanneer daar aanleiding toe is. De dragende structuren worden gevormd door landschappelijk raamwerken van lanen, bosstroken en waterlopen, die de rechthoekige ontginningsstructuren versterken. Binnen deze raamwerken is ruimte voor verdere ontwikkeling van bestaande erven en soms de vestiging van nieuwe erven, mits deze een stevige landschappelijke jas krijgen.

Toetsing van het initiatief aan de “Laag van het agrarisch cultuurlandschap”

Voor het onderhavige initiatief is een erfinrichtingsplan opgesteld ten behoeve van een goede landschappelijke inpassing. De vorm van het plangebied sluit aan op de ontginningsstructuur, de bebouwing is hierop georiënteerd. De bebouwing is compact gehouden en de verkaveling is blokvormig. De bebouwing wordt omgeven door houtsingels en bomen en hiermee voorzien van een stevige landschappelijke jas. Door de ligging van het rietveld aan de rand van de plangrens sluit deze ook aan op de oriëntatie van het landschap. Opgemerkt wordt dat door de ontwikkeling geen waardevolle landbouwgronden verloren gaat, dit vanwege het feit dat het plangebied in het verleden is afgegraven en hierdoor minder geschikt is geworden voor ondermeer het telen van gewassen. Geconcludeerd wordt dat de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling goed past binnen het ter plekke geldende gebiedskenmerk van de “Laag van het agrarisch cultuurlandschap”.

3. De “Stedelijke laag”

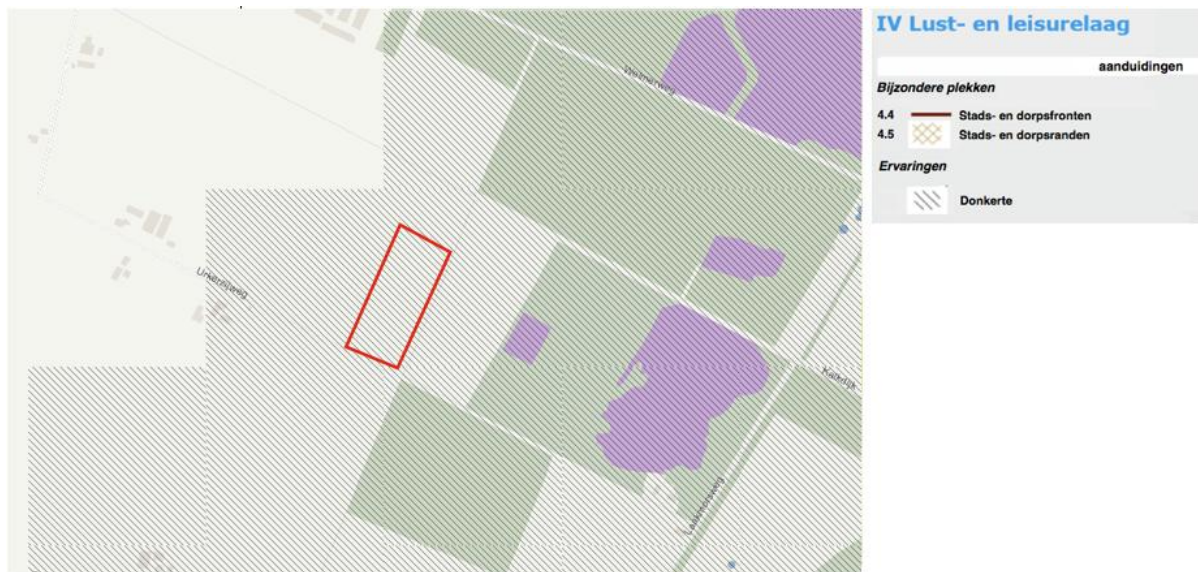
De locatie heeft op de gebiedskenmerkenkaart de “Stedelijke laag” geen bijzondere eigenschappen. Deze gebiedskenmerken kunnen derhalve buiten beschouwing worden gelaten.

4. De "Lust- en leisurelaag"

Met de natuurlijke laag, de laag van het agrarische cultuurlandschap en de stedelijke laag is het spectrum van de ruimtelijke kwaliteit nog niet compleet. De "lust- leisurelaag" is het domein van de belevenis, de betekenis en identiteit. Het voegt kenmerken toe als landgoederen, recreatieparken, recreatieve routes maar benut ook vooral de kwaliteit van de andere drie lagen. Het maakt ze beleefbaar en tot een belevenis. Het belevenisaspect wordt een steeds belangrijke pijler onder het ruimtelijk kwaliteitsbeleid.

De ambitie is gericht op sterke ruimtelijke identiteiten als motor voor gebiedsontwikkeling. Het gaat er om beleving, betekenis en kwaliteit van de omgeving te versterken en de beleefbaarheid en toegankelijkheid van het landschap te vergroten.

De locatie is op de gebiedskenmerkenkaart de "Lust- en leisurelaag" aangeduid met "donkerte". In afbeelding 4.5 is dat aangegeven.

Afbeelding 4.5: Lust- en leisurelaag: donkerte (Bron: Provincie Overijssel)

"Donkerte"

Lichte gebieden geven een beeld van economische dynamiek; zoals de steden en dorpen, de snelwegen, de kassengebieden, attractieparken en grote bedrijventerreinen. De donkere gebieden geven daarentegen een indicatie van het rustige buitengebied van Overijssel. Het zijn relatief luwe en dunbevolkte gebieden met een lage gebruiksdruk. De ambitie is gericht op het koesteren van donkerte als kwaliteit. Het streven is gericht op het handhaven van de donkerte en, waar mogelijk, de gebieden bij ontwikkelingen nog donkerder te maken.

De richting van de sturing is gericht op het minimaal toelaten van kunstlicht. Het vereist het selectief inzetten en 'richten' van kunstlicht en het vermijden van onnodig kunstlicht bij ontwikkelingen. De kansen hiervoor doen zich met name voor bij ontwikkelingen die een grote invloed hebben op het aspect donkerte, zoals grotere woon- en werklocaties en wegen. Ook de projectering van passages van auto(snel)wegen en regionale wegen speelt daarbij een grote rol vanwege het feit dat op- en afritten veelal leiden tot stedelijke ontwikkelingen.

Toetsing van het initiatief aan de "Lust- en leisure laag"

Het initiatief betreft een relatief kleine ontwikkeling. Het informatiecentrum is 's avonds in de regel niet geopend. De schaapskooi is niet continu in gebruik en de hoeveelheid licht is beperkt. Voor het initiatief is een erfinrichtingsplan opgesteld. Rondom de bebouwing zullen houtsingels worden aangelegd. Hiermee wordt de eventuele uitstoot van licht verder ingeperkt. Overigens zal het onnodig gebruik van kunstlicht zoveel mogelijk worden vermeden. Daarnaast wordt opgemerkt dat er een historisch aspect wordt toegevoegd aan het landschap wat de belevenis van het gebied vergroot, ook door het verstrekken van informatie over

nabijgelegen natuurgebieden. Er wordt een historische kooi gerealiseerd, zoals die typisch was voor Haaksbergen, daardoor wordt de historische identiteit van het gebied weer versterkt.

4.2.5.2 *Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving*

4.2.5.2.1 Algemeen

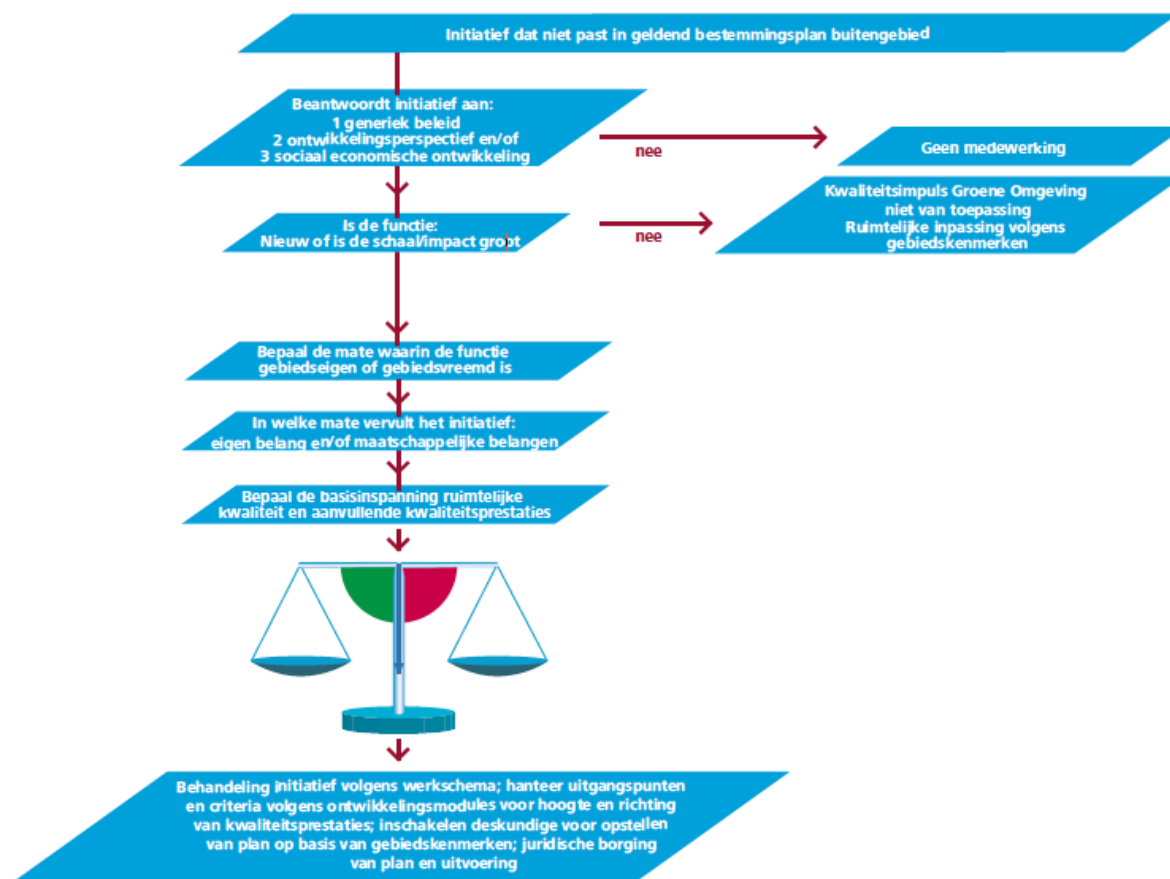
De kwaliteit van het Overijsselse landschap en de sociaal-economische ontwikkeling van het landelijk gebied gaan hand in hand en vormen de basis voor allerlei ontwikkelingen. Nieuwe ontwikkelingen moeten mogelijk zijn onder voorwaarde dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. Met de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving biedt de provincie Overijssel beleidsruimte aan gemeenten voor ontwikkelingen in de groene ruimte. In het buitengebied is ruimte voor grootschalige uitbreidingen en nieuwe ontwikkelingen mits die gelijk opgaan met verbeteringen van de ruimtelijke kwaliteit.

Ruimtelijke kwaliteit wordt gerealiseerd door naast bescherming vooral in te zetten op het verbinden van bestaande gebiedskwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen, waarbij bestaande kwaliteiten worden beschermd en versterkt en nieuwe kwaliteiten worden toegevoegd.

4.2.5.2.2 Methodiek

De methodiek voor het bepalen van de balans tussen ontwikkelingsruimte en de gevraagde investering in de groene omgeving, is gericht op het volgende: hoe meer de ontwikkeling als gebiedsvreemd te beschouwen is en /of hoe groter de schaal en impact op de ruimtelijke kwaliteit is, des te zwaarder weegt dat aan de ontwikkelingskant van de balans en hoe hoger de aanvullende kwaliteitsprestaties dan dienen te zijn. Als het gaat om een gebiedsvreemde ontwikkeling van een grote schaal en met een grote impact op de omgeving, dan zal een forse investering in het landschap nodig zijn.

Om te beoordelen of medewerking kan worden verleend aan het verzoek, dient het volgende model gevolgd te worden:

Afbeelding 4.6 Modelschema Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (Bron: Provincie Overijssel)

4.2.5.2.3 Toetsing aan de uitgangspunten van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Generiek beleid

Zoals al gebleken uit paragraaf 4.2.5.1.1 vormen de generieke beleidskeuzes in het voorliggende geval geen belemmering.

Ontwikkelingsperspectieven

In paragraaf 4.2.5.1.2 is het initiatief getoetst aan het ter plekke geldende ontwikkelingsperspectief. Gebleken is dat het initiatief passend is binnen het ter plekke geldende ontwikkelingsperspectief.

Sociaal-economische ontwikkeling

De provincie biedt ruimte voor sociaal-economische ontwikkelingen, mits deze vanuit zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik verantwoord is, past in het ontwikkelingsperspectief ter plekke en tot slot wordt uitgevoerd volgens de Catalogus Gebiedskenmerken.

Het voorliggend initiatief biedt, met name door het informatiecentrum een sociaal-economische functie. Het initiatief biedt educatieve mogelijkheden waaronder lezingen op scholen en in verenigingsgebouwen, maar ook in de stal en in het veld om kinderen in contact te brengen met dieren en natuur. Daarnaast begeleidt de herder jongeren bij het uitvoeren van taakstraffen en zijn er mogelijkheden voor omscholing van mensen tot vakkundig herder. Het initiatief is tevens aantrekkelijk voor recreatie en toerisme. Het toeristisch-recreatief product van de gemeente Haaksbergen wordt door het voornemen verbeterd. De beoogde ruimtelijke ontwikkeling wordt zo compact mogelijk gehouden. In het voorgaande is reeds verwoord dat deze

ontwikkeling goed de ruimtelijke kwaliteit verbetert. Tevens is verwoord dat het voorliggende initiatief in overeenstemming is met het ter plekke geldende ontwikkelingsperspectief en de gebiedskenmerken.

Gebiedseigen of gebiedsvreemd

Het onderscheid in gebiedseigen en gebiedsvreemde functies geeft een indicatie voor de mogelijke bijdrage vanuit de functie zelf aan behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving. Een gebiedseigen functie past in de beleidsdoelstellingen ofwel het ontwikkelingsperspectief van een gebied. Bij een gebiedsvreemde functie is er eerder sprake van gebruikseffecten die een negatieve invloed kunnen hebben op (ontwikkelingsmogelijkheden van functies in) de omgeving (verkeer, milieu, geurgevoeligheid, e.d.).

De functie is ook een aan het buitengebied gebonden functie. Al sinds geruime tijd hielden boeren in de omgeving schaapskuddes. Hiervan getuigen ook de nodige schaapskooien (in Twente eigenlijk: schaapschotten). Geconcludeerd kan worden dat het een gebiedseigen ontwikkeling is.

Eigen belang of maatschappelijk belang

De ontwikkeling is van groot maatschappelijk belang. De kudde wordt namelijk ingezet voor losse begrazingsprojecten en draagt bij aan de doelen en het beheer van Natura 2000-gebied "Buuserzand en Haaksbergerveen" en andere natuurgebieden. Daarnaast heeft de schaapskooi ook een belangrijk educatief aspect. De herder is namelijk een erkend leerbedrijf, begeleidt mensen naar werk, leidt mensen op als schaapsherder en begeleidt jongeren in het uitvoeren van een taakstraf. Tientallen vrijwilligers dragen bij aan het beheer van de kudde. Er wordt door de ontwikkeling bijdragen aan het toeristisch-recreatief product van de gemeente Haaksbergen. Als laatste wordt opgemerkt dat de initiatiefnemer een stichting betreft zonder winst oogmerk. Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat er in het voorliggende geval sprake is van een maatschappelijk belang.

Basisinspanning ruimtelijke kwaliteit en aanvullende kwaliteitsprestatie.

De basisinspanning ruimtelijke kwaliteit bestaat uit een goede ruimtelijke inpassing van het totale erf waar de ontwikkeling deel van uitmaakt. Die basisinspanning is afhankelijk van de functie in relatie tot de omgeving. In algemene zin is pas voor een ontwikkeling van grotere omvang ook een grotere ofwel robuustere basisinspanning vereist.

De invulling van de aanvullende kwaliteitsprestaties is maatwerk. Als een gebiedseigen ontwikkeling vanuit de functie zelf al bijdraagt aan de omgevingskwaliteiten, dan kan dat deels gezien worden als invulling van de aanvullende kwaliteitsprestaties.

De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling is kleinschalig van aard. De investeringen in de ruimtelijke kwaliteit door de aanleg van het initiatief zijn groot. Met de invulling van het plangebied aan de hand van een erfinrichtingsplan, met onder meer houtsingels, bomen en een rietveld, wordt bijgedragen aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en de beleving van de groene omgeving.

Daarnaast is van belang dat voor wat betreft de erfinrichting, met onder meer een voor- en een achtererf, wordt aangesloten op wat karakteristiek is voor de streek. Onderdeel van het initiatief is de herbouw en restauratie van een oud Twents schaapsschot op deze locatie. Ook de overige bebouwing is qua architectuur zoveel mogelijk streekeigen.

Op deze wijze wordt voldaan aan de wens van de provincie Overijssel met betrekking tot de impuls aan de groene omgeving.

4.2.6 Provinciaal beleidskaders recreatie en toerisme

4.2.6.1 Beleidskaders

Het provinciaal beleid ten aanzien van recreatie en toerisme is vastgelegd in het Meerjaren Economisch uitvoeringsprogramma 2008 – 2011.

- A. De provincie beschouwt het versterken van de beleving van natuur en landschap waarbij met name wordt ingezet op het stimuleren van plattelandstoerisme, als een belangrijk speerpunt. Dit is mede ingegeven door de steeds meer individuele en op rust georiënteerde wensen van een groeiende groep vakantiegangers.
- B. Recreatie en toerisme wordt een steeds belangrijker economische pijler in het landelijk gebied. De provincie vindt het dan ook belangrijk om verblijfs- en dagrecreatiebedrijven te versterken, onder meer door (ruimtelijke) knelpunten op te lossen en de kwaliteit van de verblijfsrecreatie te verbijzonderen en te verhogen. De provincie zet in op de versterking van de recreatieve samenhang tussen steden en de omliggende groene ruimte. De provincie steunt dan ook productontwikkeling en promotie die gericht is op de wisselwerking tussen het stedelijke en het landelijke toeristische product.
- C. Het hoofddoel van het provinciale toeristische beleid is:
 “Het waarborgen van een voor toeristen en recreanten onweerstaanbaar Overijssel met een gezonde sector en een flinke groei van de werkgelegenheid”.

Het toeristisch beleid is tot nu toe gericht geweest op het versterken van de basiskwaliteiten als de infrastructuur, de kwaliteit van verblijfsaccommodaties en op ondersteuning van de promotie en marketing. Dit alles met als doel een toename van de werkgelegenheid in de toeristische sector te bevorderen.

In de strijd om de toerist aan Overijssel te binden zal de provincie zich op de onderstaande speerpunten richten:

- waarborgen en versterken basiskwaliteiten;
- stimuleren kennis en innovatie;
- effectieve promotie en marketing van vijf beeldverhalen van de subregio's.

4.2.6.2 Toetsing aan de uitgangspunten van het provinciaal beleidskaders recreatie en toerisme

De in dit plan opgenomen ruimtelijke ontwikkeling sluit prima aan op de beleidskaders. De schaapskooi en het informatiecentrum zorgen, door de schaapskooi maar ook door de informatievoorziening over de nabijgelegen natuurgebieden, voor een verbetering van de beleving van natuur en landschap. De locatie kan ook als uitvalsbasis dienen voor wandelingen en excursies. Bij de schaapskooi zullen ook een lammetjesdag en schaapscheerdersfeest worden gehouden. De voorziening versterkt de toeristische en recreatieve kwaliteiten van Haaksbergen. Met het initiatief wordt een kleinschalige voorziening voor recreatie en toerisme toegevoegd. Het algehele toeristisch product van de gemeente Haaksbergen wordt hiermee echter ook versterkt.

4.2.7 Conclusie toetsing aan het provinciaal beleid

De schaapskudde is van belang voor het behoud van landschappelijke en ecologische waarden van onder meer Natura 2000-gebied “Buurserzand en Haaksbergerveen”. Het plangebied sluit hier direct op aan, omdat dit één van de primaire begrazingsgebieden is. Het plangebied is zelf niet gelegen in een Natura-2000 gebied of natuur dat onderdeel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur. Het informatiecentrum draagt bij aan het behoud van de kudde, en is maatschappelijk, en toeristisch-recreatief van belang.

Er is daarnaast sprake van een landschappelijk goed onderbouwd plan waarbij de versterking van de ruimtelijke kwaliteit voorop staat.

Geconcludeerd kan worden dat de in dit voorliggend bestemmingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel verwoorde en in de Omgevingsverordening verankerde provinciaal ruimtelijk beleid en zorgt voor een kwaliteitsverbetering conform de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving.

4.3 Gemeentelijk beleid

4.3.1 Beleids- en actieplan Recreatie en Toerisme

4.3.1.1 Algemeen

Het beleids- en actieplan recreatie en toerisme Haaksbergen 2005-2010 (2005) heeft tot doelstelling behoud en ontwikkeling van de recreatief-toeristische mogelijkheden in de gemeente Haaksbergen waardoor het recreatief-toeristisch product Haaksbergen zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht wordt versterkt en waarbij ingespeeld wordt op en rekening gehouden wordt met de kwaliteiten van rust, ruimte, natuur en cultuur.

Vooraf wordt er in het plan ingezet op nieuwe ontwikkelingen in het landelijk gebied om zo het buitengebied aantrekkelijk te houden. Dit in combinatie met de cultuurhistorie moet de aantrekkingskracht op toeristen vergroten.

4.3.1.2 Opgaven

Hieronder staan de opgaven zoals opgenomen in het beleids- en actieplan weergegeven.

- ontwikkelen van een fietsknooppuntensysteem en het ontwikkelen van een wandelnetwerk (aantrekkelijke wegen opnemen);
- realiseren plaatsen voor parkeren, wandelen en fietsen (PWF) en voor campers;
- optimalisering routestructuren;
- versterken recreatieve functie groot Scholtenhagen;
- oprichten schaapskooi / theeschenkerij;
- realiseren dagrecreatieve voorzieningen op agrarische bedrijven en stimuleren agrotourisme;
- verlevendigen centrum (evenementen, openbare ruimte, groen, horeca).

4.3.1.3 Toetsing van het initiatief aan het “Beleids- en actieplan Recreatie en Toerisme”

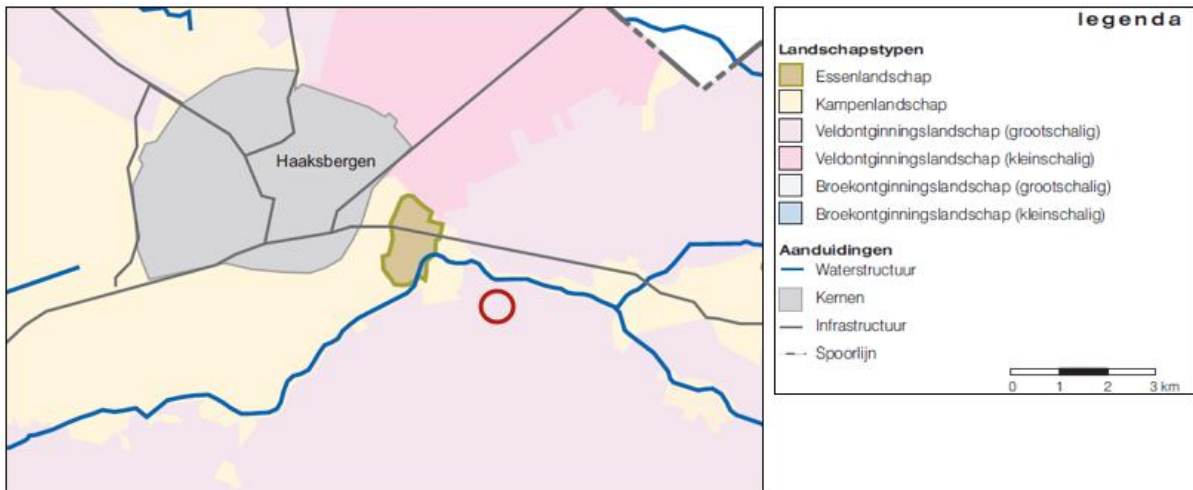
In het beleids- en actieplan wordt het oprichten van een schaapskooi in combinatie met een ondergeschikte horecavoorziening specifiek benoemd. Voorliggend initiatief sluit hier goed op aan en door de ontwikkeling heeft de stichting voldoende toekomstperspectief en is de instandhouding van de kudde op lange termijn verzekerd. Daarnaast wordt door de ontwikkeling de aantrekkelijkheid van het recreatieve/toeristische aanbod van Haaksbergen vergroot.

4.3.2 Landschapsontwikkelingsplan

4.3.2.1 Inleiding

De gemeenten Haaksbergen en Hof van Twente hebben een gezamenlijk landschapsontwikkelingsplan laten opstellen (vastgesteld mei 2005). Het landschapsontwikkelingsplan biedt een samenhangende visie op landschapskwaliteit en bouwstenen en inrichtingsprincipes voor landschapsontwikkeling.

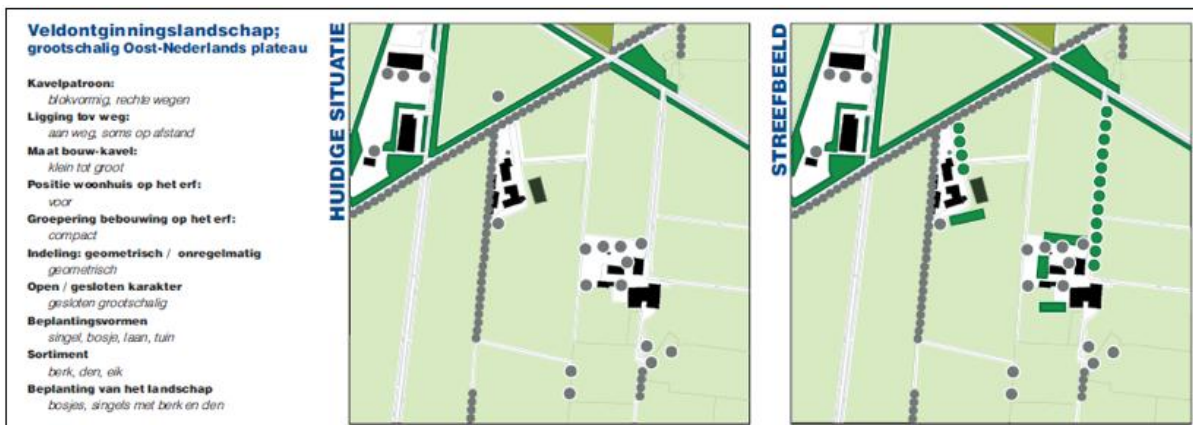
Het plangebied is gelegen in het gebied aangemerkt als “Veldontginningslandschap (grootschalig)”. In afbeelding 4.7 is een uitsnede van het landschapsontwikkelingsplan opgenomen.

Afbeelding 4.7 Uitsnede landschapsonwikkelingsplan (Bron: Gemeente Haaksbergen)

4.3.2.2 Veldontginningslandschap (grootschalig)

De oudste veldontginningen zijn kleinschalige landbouwgebieden. De jongere liggen vooral rond de venen en zijn grootschalig en open, met het karakter van de oorspronkelijke velden. Daartussen vormen delen van de velden grote eenheden bos- en natuurgebied, veelal in eigendom van landgoedeigenaren en terreinbeherende instanties. Ze worden gekenmerkt door naald- en loofbos of half open natuurgebied met heide en veen. In afbeelding 4.8 zijn de kenmerken, huidige situatie en het streefbeeld voor dit deelgebied opgenomen.

Afbeelding 4.8 Uitsnede landschapsonwikkelingsplan "Veldontginningslandschap – grootschalig" (Bron: Gemeente Haaksbergen)

Specifiek voor het plangebied en de omgeving wordt genoemd dat de erven landschappelijk moeten worden versterkt ondermeer door herstel, aanleg en onderhoud van erfbeplanting.

4.3.2.3 Toetsing van het initiatief aan het "Landschapsonwikkelingsplan"

Voor de ontwikkeling is een erfinrichtingsplan opgesteld, waarmee het geheel op een landschappelijk verantwoorde wijze wordt ingepast in het omliggende landschap. Door voor het gebied kenmerkende landschapselementen te behouden en te versterken gaat het nieuwe erf goed op in het omliggende cultuurlandschap. De aanleg van nieuwe streekeigen beplanting zorgt voor behoud en versterking van de kenmerkende compacte streekeigen erfstructuur (erfensemble) met daarbij passende materialisering van de nieuwe bebouwing. Korthedshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 3 voor een weergave van het erfinrichtingsplan.

4.3.3 Welstandsnota

4.3.3.1. Inleiding

De Welstandsnota van de gemeente Haaksbergen (vastgesteld op 23 juni 2005) beschrijft het kader en de ambitie voor de beoordeling van bouwplannen in relatie ook tot de omgeving en met het oog op toekomstige ontwikkeling.

4.3.3.2. Landelijk gebied

Het plangebied is volgens de welstandsnota gelegen in landelijk gebied. Het landelijk gebied is opgebouwd uit verschillende bouwstenen, die de verschillende aanwezige landschapstypen omvatten. Het plangebied is gelegen binnen een zogenaamd waardevol ensemble van natuur en landschap en aangemerkt als bos en natuurgebieden.

4.3.3.2.1. Kenmerken

De gronden die niet ten behoeve van agrarische activiteiten werden ontgonnen, zijn behouden gebleven als bosgebied of heideterrein. Deze niet ontgonnen gebieden zijn de bos- en natuurgebieden, waarvan het Haaksberger-/Buurserveen en het Buurserzand de twee grootste gebieden zijn.

4.3.3.2.2. Waarden en niveaus

De natuurgebieden hebben een belangrijke ecologische en recreatieve waarde. De bebouwing in deze gebieden is zeer beperkt; een vogelkijkhut en enkele boerderijen. Vanwege de grote recreatieve betekenis van deze gebieden en omdat bebouwing in sterke mate de natuurbeleving bepaalt, wordt voor deze gebieden een reguliere welstandstoets (bijzondere welstandstoets binnen waardevolle landschapstypen) noodzakelijk geacht op alle aspecten.

4.3.3.2.3. Criteria

De toetsingscriteria worden altijd gehanteerd in combinatie met de beschreven kenmerken. De buitenzijden van de bebouwing(scomplexen) en het erf vragen om afstemming met de omgeving. Op de eerste plaats daar waar bebouwing en erf vanaf de openbare weg zichtbaar zijn. Echter, ook waar een zichtrelatie bestaat met omliggende bebouwing, is deze afstemming van belang.

Op de hoofdaspecten (situering, massavorm, gevelopbouw, materiaal, kleur) dienen wijzigingen en toevoegingen afhankelijk van het toetsingsniveau, 'overeenkomstig' te zijn met danwel 'passend' te zijn in de omgeving.

4.3.3.3. Toetsing van het initiatief aan de "Welstandsnota"

Bij de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen van de schaapskooi en kapschuur zal worden beoordeeld of het bouwplan voldoet aan de redelijke eisen van welstand. Op deze plek wordt gesteld dat het plan voldoet aan de welstandscriteria voor het gebied: de positie en oriëntatie is aangepast naar de landschapsstructuur, de positie en oriëntatie van de oorspronkelijke bebouwing is richtinggevend en er is gebruik gemaakt van streekeigen erfbeplanting.

4.3.4 Conclusie toetsing aan het gemeentelijk beleid

Geconcludeerd wordt dat de in dit bestemmingsplan besloten in overeenstemming is met het gemeentelijk beleid. De gemeente heeft reeds in principe besloten medewerking te verlenen aan het voornemen.

HOOFDSTUK 5 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieu- en omgevingsaspecten bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieu- en omgevingsaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, geur, flora & fauna, archeologie & cultuurhistorie en het Besluit milieueffectrapportage.

5.1 Geluid

5.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industriellawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

Dit bestemmingsplan voorziet in de kaders voor de realisatie van een schaapskooi met informatiecentrum. Er worden geen geluidgevoelige functies gerealiseerd. De aspecten wegverkeer- en railverkeerslawaai kunnen daarom buiten beschouwing worden gelaten. Hiernavolgend wordt het aspect industriellawaai behandeld.

5.1.2 Industrielawaai

De VNG uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen. De lijst is algemeen aanvaard als uitgangspunt bij het opstellen van bestemmingsplannen, zoals onder meer blijkt uit jurisprudentie van de Raad van State.

In de onderstaande tabel zijn de bedrijfsmatige activiteiten in het plangebied weergegeven met de daarbij behorende milieucategorie. Tevens wordt aangegeven welke richtafstand er geldt voor wat betreft het aspect geluid en wat de afstand bedraagt tot het dichtstbijzijnde geluidgevoelige object (bedrijfswoning aan de Urkerweg 8).

Bedrijfsmatige activiteit	Categorie	Richtafstand geluid o.b.v. rustig gebied	Afstand tot aan geluidgevoelig object
Fokken en houden van schapen en geiten (Fokken en houden van overige graasdieren)	3.1	30 meter (geluid)	> 190 meter
Informatiecentrum evt. met ondergeschikte horeca (bibliotheken, musea, ateliers en dergelijke)	1	10 meter (geluid)	> 190 meter

Gezien de onderlinge afstanden tussen de ontwikkeling en het dichtstbijzijnde geluidgevoelig object wordt er ruimschoots voldaan aan de richtafstanden met betrekking tot het aspect geluid.

5.1.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat er wordt voldaan aan het bepaalde in de Wgh en dat nader akoestisch onderzoek niet is vereist.

5.2 Bodemkwaliteit

5.2.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient een bodemonderzoek te worden verricht.

Kruse Milieu BV uit Geesteren heeft in een verkennend en aanvullend bodemonderzoek de bodem onderzocht op de locatie. Een samenvatting van de resultaten en de conclusies uit dit onderzoek zijn in deze paragraaf opgenomen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar het complete bodemonderzoek welke is opgenomen in bijlage 4 bij deze toelichting.

5.2.2 Onderzoekresultaten bodemonderzoek

Op basis van de resultaten van de chemische analyses kan het volgende worden geconcludeerd:

Verkennend bodemonderzoek:

- de bovengrond BG I is niet verontreinigd;
- de bovengrond BG II is zeer licht verontreinigd met PCB;
- de ondergrond is niet verontreinigd;
- het grondwater is (zeer) licht verontreinigd met barium en koper.

Aangezien de tussenwaarden niet worden overschreden, is er geen reden om een nader onderzoek uit te voeren.

Aanvullend onderzoek demping:

- Boring 3 (1.0-1.5) is (zeer) licht verontreinigd met koper, lood, zink, minerale olie, PCB en PAK;
- Boring 3B (2.0-2.3) is (zeer) licht verontreinigd met lood, minerale olie en PAK;
- Boring 3D (0.6-1.0) is (zeer) licht verontreinigd met lood, minerale olie, PCB en PAK.

Omdat er geen gehalten hoger dan de tussenwaarden zijn gemeten, is er nu geen verder nader onderzoek noodzakelijk. Aangenomen mag worden dat de vastgestelde verontreinigingen in de demping immobiel zijn. Hoewel er geen saneringsnoodzaak is, wordt geadviseerd om de demping bij de toekomstige herontwikkeling ongemoeid te laten en de eventuele geplande bouwwerkzaamheden op dit deel van het terrein hierop aan te passen. Indien wel graafwerkzaamheden plaats vinden in de demping, wordt geadviseerd dit onder milieukundige begeleiding uit te voeren zodat vrij te komen grondstromen kunnen worden gecoördineerd.

Hypothese

De hypothese "onverdachte locatie" dient te worden verworpen, aangezien enkele overschrijdingen van de achtergrond- en streefwaarden zijn aangetoond.

5.2.3 Conclusie

Uit milieukundig oogpunt is er, met in achtneming van de in het rapport genoemde adviezen, geen bezwaar tegen de voorgenomen aankoop en herontwikkeling, aangezien de vastgestelde verontreinigingen geen risico's voor de volksgezondheid opleveren. De bodem wordt geschikt geacht voor het huidige en toekomstige gebruik. Opgemerkt wordt dat bij de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt beoordeeld of wordt voldaan aan de genoemde adviezen.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

5.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip “niet in betekenende mate” is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

5.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

5.3.2 Onderzoeksresultaten luchtkwaliteit

Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de realisatie van een schaapskooi met informatiecentrum. Opgemerkt wordt dat voor schapen geen emissiefactoren met betrekking tot fijn stof gelden, dit onder meer vanwege het feit dat schapen slechts enkele maanden per jaar op stal staan. Gezien de beperkte verkeersbewegingen (gemiddeld tussen 8 tot 15 auto's per dag) is de ontwikkeling aan te merken als een project welke “niet in betekenende mate bijdraagt” aan luchtverontreiniging.

Tot slot wordt geconcludeerd dat deze ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van luchtkwaliteit.

5.3.3 Conclusie

Gezien het vorenstaande is nader onderzoek naar de luchtkwaliteit niet noodzakelijk.

5.4 Externe veiligheid

5.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Per 26 oktober 2004 moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid (Revi);
- de Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen 1999 (Brzo 1999);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer gevaarlijke stoffen geldt de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRVgs). Op transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen zijn het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) van toepassing.

Het doel van beleid met betrekking tot externe veiligheid is om de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

5.4.2 Situatie in en bij het plangebied

Aan hand van de Risicokaart Overijssel is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart Overijssel staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In de volgende afbeelding is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het plangebied en omgeving weergegeven.

Afbeelding 5.1 Uitsnede Risicokaart Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

Uit de inventarisatie blijkt dat het plangebied:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich niet bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

5.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat de ontwikkeling in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

5.5 Milieuzonering

5.5.1 Algemeen

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

5.5.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' is een tweetal gebiedstypen te onderscheiden; 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'. Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer.

Gebieden waar in enige vorm sprake is van functiemenging, of in gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd (bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen), worden aangemerkt als 'gemengd gebied'. Bij 'gemengde gebieden' moet gedacht worden aan:

- stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- horecaconcentratiegebieden;
- zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen en in lintbebouwingen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid.

De richtafstanden uit het omgevingstype rustige woonwijk kunnen, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsmaat worden verlaagd indien sprake is van gemengd gebied. Daarbij wordt in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' opgemerkt dat het vanuit het oogpunt van efficiënt ruimtegebruik de voorkeur verdient functiescheiding niet verder door te voeren dan met het oog op een goed woon- en leefklimaat noodzakelijk is.

Het gebied waarin het plangebied zich bevindt is aan te merken als een 'rustige woonwijk'. Hieronder staan de richtafstanden waarmee rekening moet worden gehouden.

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

5.5.3 Onderzoeksresultaten milieuzonering

Zoals reeds hiervoor genoemd wordt bij het realiseren van nieuwe bestemmingen gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

5.5.3.1 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast.

In de onderstaande tabel zijn de beoogde bedrijfsmatige activiteiten weergegeven die in het plangebied gaan plaatsvinden met de daarbij behorende milieucategorie. Tevens wordt aangegeven welke grootste richtafstand hiervoor geldt en wat de afstand bedraagt tot het dichtstbijzijnde milieugevoelige object (bedrijfswoning aan de Urkerweg 8).

Bedrijfsmatige activiteit	Categorie	Grootste richtafstand rustig gebied	Afstand tot aan milieugevoelig object
Fokken en houden van schapen (Fokken en houden van overige graasdieren)	3.1	50 meter (geur)	> 190 meter
Informatiecentrum (bibliotheken, musea, ateliers en dergelijke)	1	10 meter (geluid)	> 190 meter

Gezien de afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde milieugevoelig object kan worden gesteld dat er ruim wordt voldaan aan de richtafstanden.

5.5.3.2 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functies binnen het plangebied hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving.

De functies binnen het plangebied vallen niet aan te merken als milieugevoelige objecten. Van hinder van omliggende bedrijven is dan ook geen sprake.

5.5.4 Conclusie

Gezien het vorenstaande vormt het aspect milieuzonering geen belemmeringen voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling. De ontwikkeling vormt tevens geen belemmering voor de bedrijfsvoering van omliggende (agrarische) bedrijven.

5.6 Geur

5.6.1 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader vergunningverlening, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv stelt één landsdekkend beoordelingskader met een indeling in twee categorieën. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld, wordt deze waarde uitgedrukt in een ten hoogste toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. Voor de andere diercategorieën is die waarde een wettelijke vastgestelde afstand die ten minste moet worden aangehouden.

Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient voor diercategorieën waarvoor per dier geen geuremissie is vastgesteld (bijvoorbeeld melkkoeien en paarden) en een geurgevoelig object de volgende afstanden aangehouden te worden:

- ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Voor diercategorieën waarvoor in de Wgv een geuremissie per dier is vastgesteld geldt dat, binnen een concentratiegebied, de geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom niet meer dan 3 odour units per kubieke meter lucht mag bedragen. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag deze niet meer bedragen dan 14 odour units per kubieke meter lucht.

5.6.2 Onderzoeksresultaten geur

De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling voorziet in de realisatie van een schaapskooi met informatiecentrum. Er worden geen nieuwe geurgevoelige objecten opgericht. Van enige vorm van belemmering van omliggende agrarische bedrijven is dan ook geen sprake.

Als uit wordt gegaan van de omgekeerde werking wordt opgemerkt dat voor schapen en geiten een geuremissie factor is vastgesteld. De dichtstbijzijnde woningen betreffen compensatiewoningen of (voormalige) bedrijfswoningen. Voor deze woningen geldt op basis van artikel 3 lid 2 van de Wet geurhinder en veehouderij de vaste afstand van 50 meter. In het voorliggende geval bedraagt de afstand minimaal 150 meter, waardoor er wordt voldaan aan het bepaalde in de Wgv.

5.6.3 Conclusie

Er hoeft geen nader onderzoek plaats te vinden inzake het aspect geur. Omliggende agrarische bedrijven worden niet belemmerd in hun bedrijfsvoering door de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

5.7 Flora & fauna

5.7.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

Eelerwoude uit Goor heeft een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd in het plangebied. In deze paragraaf zijn de resultaten en de conclusies van deze quickscan opgenomen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar bijlage 5 bij deze toelichting.

5.7.2 Gebiedsbescherming

5.7.2.1 Algemeen

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

5.7.2.2 Natura 2000-gebieden

Het plangebied grenst aan het Natura 2000 gebied Buurserzand & Haaksbergerveen. Het Natura 2000 gebied is begrensd voor een zestal habitattypen en twee habitatsoorten. In afbeelding 5.2 is de locatie ten opzichte van het Natura-2000 gebied weergegeven.

Afbeelding 5.2 Ligging plangebied ten opzichte van het Natura-2000 gebied "Buurzerzand & Haaksbergerveen" (Bron: Provincie Overijssel)

Op de twee habitatsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, kunnen negatieve effecten worden uitgesloten. Omdat negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het aangrenzende Natura 2000 gebied door verzuring (toename verkeer) en vermessing (vestiging schaapskudde) niet kunnen worden uitgesloten, wordt een nadere toetsing noodzakelijk geacht.

DLG uit Zwolle heeft een depositieanalyse uitgevoerd. Het volledige onderzoek is opgenomen in bijlage 6 bij deze toelichting. Uitgangspunt bij dergelijke ontwikkelingen is dat de activiteit geen depositietoename op Natura 2000-gebieden tot gevolg mag hebben. Gebleken is dat de depositietoename op de habitattypen in het Buurzerzand en Haaksbergerveen niet geheel ongedaan kan worden gemaakt met salderingen, zonder de aantallen dieren in de schaapskooi naar beneden toe bij te stellen. Daartoe is besloten om de oorspronkelijke omvang in de schaapskooi van 350 schapen 25 volwassen geiten bij te stellen tot 205 schapen. De inkrimping van de schaapskudde tot 205 schapen in de schaapskooi is noodzakelijk om de belasting inclusief salderingen tot (beneden) 0 te reduceren. Met deze bijstelling kon er een Nbw-vergunning aangevraagd zonder m.e.r.-verplichting of Passende Beoordeling verplichting. Opgemerkt wordt dat provincie Overijssel de Nbw-vergunning heeft verleend en de vergunning op 28 november 2013 onherroepelijk is geworden. De vergunning is opgenomen in bijlage 7 van deze toelichting.

5.7.2.3 Ecologische Hoofdstructuur

De voorgenomen ontwikkeling van een schaapskooi en informatiecentrum vindt plaats op een perceel buiten de begrensde EHS. Gelet op de begrensde beheertypen en de omschreven streefbeelden is het niet waarschijnlijk dat deze ontwikkelingen een negatief effect hebben op de begrensde EHS.

De schaapskudde is bedoeld voor het beheer van de natuurgebieden en levert in die zin een essentiële bijdrage aan de omschreven streefbeelden.

Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ontwikkelingen geen afbreuk doen aan het behoud, herstel en de ontwikkeling van wezenlijke kenmerken of waarden van de begrensde EHS. Er is geen sprake van significante negatieve effecten op de EHS. Deze beknopte effectenbeoordeling is afdoende in het kader van toetsing van de voorgenomen ontwikkelingen aan de EHS (er is geen nader onderzoek of toetsing noodzakelijk).

5.7.3 Soortenbescherming

5.7.3.1 Algemeen

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

5.7.3.2 Resultaten onderzoek soortenbescherming

Geconcludeerd wordt dat het plangebied een geschikt leefgebied vormt voor een beperkt aantal beschermde planten- en diersoorten in het kader van de Flora- en faunawet. Het gaat om algemene en licht beschermde soorten, zoals zoogdieren en amfibieën, maar ook strikt beschermde soorten zoals vogels en vleermuizen.

Met de voorgenomen ruimtelijke ingrepen gaat voor tabel 1-soorten weliswaar leefgebied verloren, maar van negatieve effecten op populaties is geen sprake. Wel kunnen op individueel niveau (tijdelijk) negatieve effecten optreden, bijvoorbeeld door verlies van leefgebied. Deze licht beschermde soorten behoren tot de categorie 'niet ontheffingsplichtig bij ruimtelijke ingrepen'. Wel geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet aan de orde.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen uitgevoerd mogen worden. In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

Er worden geen negatieve effecten verwacht op andere zwaarder beschermde soorten zoals steenuil, kerkuil, das, steenmarter en vleermuizen. De laanbeplanting langs de Urkerweg blijft behouden, evenals de bermen met struikopslag en enkele jonge bomen langs het zandpad (Urkerzijweg). Nader (veld)onderzoek of het aanvragen van een ontheffing (ex. Artikel 75a) wordt niet noodzakelijk geacht.

5.8 Archeologie & Cultuurhistorie

5.8.1 Archeologie

5.8.1.1 Algemeen

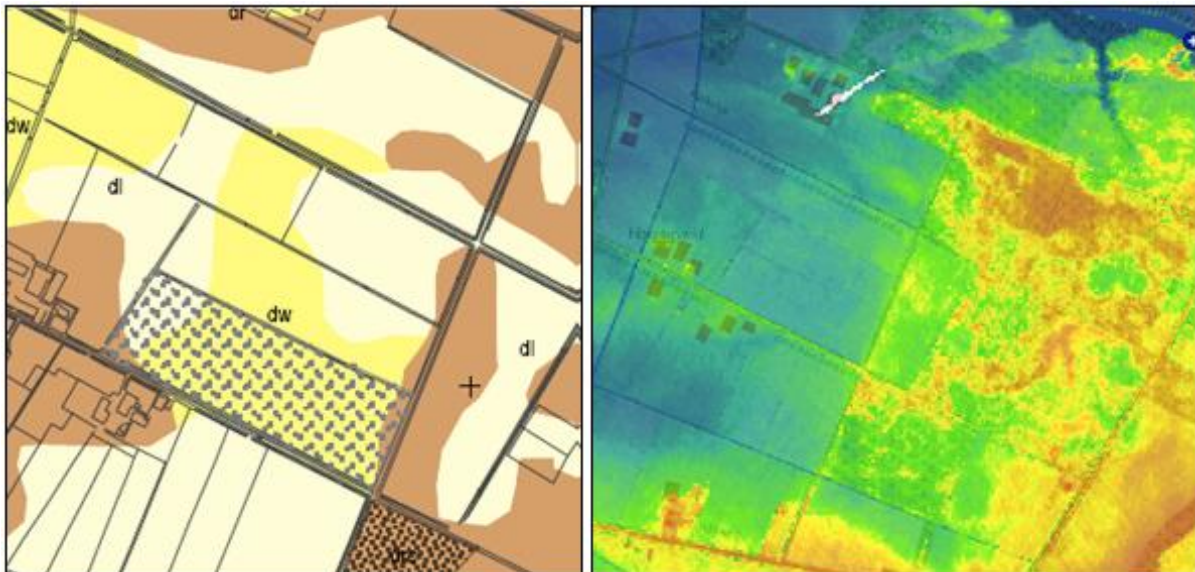
Op 1 september 2007 is de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) van kracht geworden. Nieuw in de wet is dat gemeenten een archeologische zorgplicht krijgen en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relicten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek.

Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

In het voorliggende geval is de Regio Archeoloog Twente gevraagd om advies uit te brengen voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling. Hieronder zijn de resultaten van het bureauonderzoek alsmede het advies opgenomen. Het volledig advies van de regio-archeoloog is in bijlage 8 bij deze toelichting opgenomen.

5.8.1.2. Onderzoeksresultaten

Op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Haaksbergen ligt het perceel grotendeels in een zone met een lage tot zeer lage archeologische verwachting. Een uitsnede van deze kaart is opgenomen in afbeelding 5.3.

Afbeelding 5.3 Uitsnede archeologische verwachtingskaart en reliëfkaart (Bron: Regio Archeoloog Twente)

Alleen langs de oostrand van het perceel is een smalle zone met een hoge verwachtingswaarde te zien. Met de arcering is aangegeven dat het betreffende deel van het perceel door bodembewerkingen in het verleden is afgegraven of geëgaliseerd. Dit is ook waarneembaar op de reliëfkaart (uitsnede uit het AHN) waarin er aan de oostzijde van het perceel in het reliëf een scherpe grens tussen het perceel 248 en het naastgelegen perceel is te zien. Feitelijk is de rand met een hoge archeologische verwachting zeer minimaal in het perceel 248.

Gezien het feit dat de archeologische verwachting van het perceel 248 op een miniem randje na als laag tot zeer laag aangemerkt wordt en bovendien de bodem nog grotendeels is verstoord, is de kans op het aantreffen van archeologische resten en sporen zeer klein. Ten aanzien van het omgevingsaspect archeologie is daarom geen archeologisch onderzoek nodig in het kader van de ruimtelijke procedure.

Indien bij de uitvoering van de grondwerkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007), aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, in casu de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).

5.8.2 Cultuurhistorie

5.8.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten. De bescherming van cultuurhistorische elementen is vastgelegd in de Monumentenwet 1988. Deze wet is vooral gericht op het behouden van historische elementen voor latere generaties.

5.8.2.2 Onderzoeksresultaten cultuurhistorie

Het plangebied zelf kent, op basis van de Cultuurhistorische Atlas Overijssel, geen bijzondere cultuurhistorische waarden. In de nabijheid van het plangebied bevinden zich tevens geen rijks- of gemeentelijke monumenten. Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor voorliggend plan.

5.8.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat er geen archeologisch onderzoek is vereist en dat er geen cultuurhistorische waarden aan de orde zijn.

5.9 Besluit milieueffectrapportage

5.9.1 Kader

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat, ook wanneer ontwikkelingen onder de in bijlage D opgenomen drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, de zogenaamde 'vergewisplicht'.

Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst die beneden de drempelwaarden vallen een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets, die dus een nieuw element is in de m.e.r.-regelgeving, wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.-beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

5.9.2 Onderzoeksresultaten vormvrije m.e.r.-beoordeling

In het plangebied is er sprake van de vestiging van een schaapskudde met een informatiecentrum. In de D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage is de ontwikkeling opgenomen in de D-lijst als: *"De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren."*

In de schaapskooi worden in de toekomstige situatie in totaal 205 schapen gehouden. Op basis van de D-lijst geldt een drempelwaarde bij meer dan 2.000 schapen en/of geiten. Doordat de drempelwaarde niet wordt overschreden zijn de procedurele bepalingen van hoofdstuk 7 niet van toepassing.

Om de realisatie van de schaapskooi mogelijk te maken dient een Natuurbeschermingswetvergunning (NB-wet vergunning) te worden verleend door de provincie Overijssel. Aangetoond dient te worden dat het houden van schapen geen significante effecten heeft op de Natura 2000 gebieden. Bij de provincie Gelderland hoeft er geen NB-wet vergunning aangevraagd te worden omdat de ontwikkeling niet binnen de invloedssfeer van 10 kilometer valt van een Natura 2000 gebied in de provincie Gelderland.

Om aan te tonen dat er geen significante effecten op de Natura 2000 zijn, worden er mitigerende maatregelen getroffen door middel van extern salderen. In bijlage 6 is een depositie analyse uitgevoerd waarin nader ingegaan is op extern salderen. Deze externe saldering zal plaatsvinden binnen hetzelfde Natura 2000 gebied namelijk Buurserzand-Haaksbergerveen. De agrarische bedrijven waarop extern saldering is toegepast (milieuruimte gebruiken van deze bedrijven voor de realisatie schaapskooi zodat deze stikstof neutraal is) hebben geen agrarische bestemming meer. In het bestemmingsplan Buitengebied Haaksbergen hebben deze voormalige agrarische bedrijven of een woonbestemming of een maatschappelijke bestemming (Smutterijweg 8).

Uit de depositie analyse is een maximaal aantal dieren uitgekomen die binnen de schaapskooi gehouden mogen worden zonder dat er, in combinatie met extern salderen, sprake is van een toename van depositie op het natuurgebied. In dit kaderstellend bestemmingsplan “Buitengebied Haaksbergen, partiële herziening Urkerweg ong.” zijn planologische kaders opgesteld om de milieuruimte juridisch te verankeren. De milieuruimte is in dit bestemmingsplan juridisch vertaald door op de “muur” te bestemmen. Hiermee wordt voorkomen dat de milieuruimte toch eventueel nog kan worden overschreden. Door deze methode toe te passen is de milieuruimte vastgelegd en is, in samenhang met de resultaten uit de depositie analyse, aangetoond dat er geen significante effecten op het Natura 2000-gebied “Buurserzand – Haaksbergerveen” zijn. Gezien het voorgenomde is geen PlanMer nodig, aangezien dit bestemmingsplan geen uitbreidingsruimte biedt ten aanzien van de milieuruimte.

Opgemerkt wordt dat provincie Overijssel de Nbw-vergunning heeft verleend en de vergunning op 28 november 2013 onherroepelijk is geworden. De vergunning is opgenomen in bijlage 7 van deze toelichting.

5.9.3 Conclusie

Het plan is niet binnen een kwetsbaar of waardevol gebied gelegen en heeft ook geen significante nadelige milieugevolgen voor de omgeving, waardoor de ontwikkeling in het desbetreffende gebied niet m.e.r.-plichtig is.

HOOFDSTUK 6 WATERASPECTEN

6.1 Vigerend beleid

6.1.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

6.1.2 Rijksbeleid

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welke beleid het Rijk in de periode 2009-2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstroming, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan zal het beleid uit de Vierde Nota Waterhuishouding voortzetten. Het beleidsdoel is het realiseren of in stand houden van duurzame en klimaatbestendige watersystemen. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet, die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) heeft tot doel om in de periode tot 2015 het hoofdwatersysteem in Nederland te verbeteren en op orde te houden. Belangrijk onderdeel is om de drietrapsstrategie 'vasthouden, bergen, afvoeren' in alle overheidsplannen als verplicht afwegingsprincipe te hanteren. In het Nationaal Bestuursakkoord is vastgelegd dat de watertoets een verplicht te doorlopen proces is in waterrelevante ruimtelijke planprocedures, waarbij een vroegtijdige betrokkenheid van de waterbeheerder in de planvorming wordt gewaarborgd.

Het Nationaal Bestuursakkoord Water, afgesloten in 2003, geactualiseerd in 2008 en met een looptijd tot 2015, en het Bestuursakkoord Waterketen dat in 2007 is afgesloten met een looptijd tot 2011, hebben de basis gelegd voor het Bestuursakkoord Water (BAW). In mei 2011 hebben het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) hun handtekening gezet onder het Bestuursakkoord Water. Het bestuursakkoord water richt zich primair op het vergroten van de doelmatigheid van het beheer van het watersysteem en de waterketen. De doelen, zoals deze eerder zijn verwoordt in het NBW (2003 en 2008) op het gebied van waterveiligheid, waterbeschikbaarheid, klimaatverandering en duurzaamheid, blijven onverkort van kracht.

6.1.3 Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

6.1.4 Beleid waterschap Rijn en IJssel

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Reest en Wieden, Velt en Vecht, Regge en Dinkel, Groot Salland en Rijn en IJssel. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen de afgelopen jaren intensief samengewerkt met elkaar en met andere partners. Het nieuwe Waterbeheerplan is één van de resultaten van deze samenwerking. De opzet en grote delen van dit Waterbeheerplan zijn inhoudelijk hetzelfde als dat van de andere waterschappen in Rijn-Oost.

Waterschap Rijn en IJssel heeft een waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2010-2015. Het plan gaat over het waterbeheer in het hele stroomgebied van Rijn en IJssel en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen.

Het waterbeleid van het waterschap is met name gericht op een duurzame aanpak van het waterbeheer: geen afwenteling, herstel van de veerkracht van het watersysteem, streven naar een meer natuurlijker waterbeheer, zoeken naar meer ruimte voor water, water toepassen als ordenend principe middels het gebruik van waterkansenkaarten en water langer vasthouden mede door flexibeler peilbeheer. Ook het streven naar een betere waterkwaliteit als onderdeel van duurzaamheid is een belangrijk speerpunt (tegengaan van lozingen, minder belasting van het water en het zoveel mogelijk tegengaan van diffuse verontreinigingen).

De twee belangrijkste onderdelen van het waterplan worden gevormd door:

- het tekort aan waterberging in het landelijk gebied;
- de inpassing van inrichtingsmaatregelen binnen de maatregelen voor de Kaderrichtlijn Water.

6.2 Waterparagraaf

6.2.1 Watertoets

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

6.2.2 Watertoetsproces

Voor de in dit bestemmingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling worden de effecten van de ontwikkeling per waterthema afgewogen. De relevante waterthema's worden door middel van de watertoetstabel geselecteerd en dienen vervolgens nader te worden toegelicht.

Thema	Toetsvraag	Relevant
HOOFDTHEMA'S		
Veiligheid	Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering?	Nee
	Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Nee
Riolering en Afvalwaterketen	Is er toename van het afvalwater (DWA)?	Ja
	Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Nee

	Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	Is er sprake van toename van het verhard oppervlak? Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak? In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Ja Ja Ja
Grondwateroverlast	Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel? Is in het plangebied sprake van kwel? Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	Nee Nee Nee Nee
Oppervlaktewaterkwaliteit	Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd? Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water? Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	Nee Nee Nee
Grondwaterkwaliteit	Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee
Volksgezondheid	In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel? Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee Nee
Verdroging	Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee
Natte natuur	Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee Nee
Inrichting en beheer	Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Nee Nee

6.2.2.3 Toelichting per relevant waterhuishoudkundig thema

Riolering en Afvalwaterketen

Het afvalwater gaat in het plangebied door de ontwikkeling toenemen. Het afvalwater gaat wordt afgevoerd naar het gemengde stelsel (drukriool) van gemeente Haaksbergen. Het hemelwater wordt niet afgevoerd via het gemeenschappelijke riool, maar wordt ter plaatse geborgen. Een deel van het gebied is ten behoeve van de waterberging met rietveld (kleinschalige natuurlijke waterzuivering) gereserveerd.

Wateroverlast

Door de ontwikkeling gaat het verharde oppervlakte ter plaatse toenemen met circa 2.000 m². Er wordt overeenkomstig met het waterschappincipe (vasthouden-bergen-afvoeren) gehandeld. In het plan is zoals reeds is aangegeven ruimte gereserveerd om water te kunnen bergen/infiltreren en een rietveld aan te leggen ten behoeve van kleinschalige waterzuivering. Door vast te houden aan het principe is de kans op wateroverlast in de toekomst zeer beperkt.

HOOFDSTUK 7 JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING

7.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het bestemmingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven van de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom een bepaalde functie ergens is toegestaan en waarom bepaalde bebouwing daar acceptabel is.

7.2 Opzet van de regels

7.2.1 Algemeen

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze verbeelding kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels (begripsbepalingen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. afwijkingsregels);
4. Overgangs- en slotregels.

7.2.2 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- Begrippen (Artikel 1)

In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd.

- Wijze van meten (Artikel 2)

Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

7.2.3 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de in het plangebied voorkomende bestemming. De regels zijn onderverdeeld in o.a.:

- I. *Bestemmingsomschrijving*: de omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan. Hierbij gaat het in beginsel om een beschrijving van de aan de grond toegekende functies.
- II. *Bouwregels*: in de bouwregels worden voor alle bouwwerken de van toepassing zijnde bebouwingsregels geregeld. Waar en met welke maatvoering mag worden gebouwd, wordt hier vastgelegd.
- III. *Nadere eisen*: in deze bepaling wordt een opsomming gegeven van de regels waaraan burgemeester en wethouders nadere eisen kunnen stellen. Alleen daar waar het wenselijk is om bij de vergunningverlening sturend te kunnen optreden, heeft de bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen toegevoegde waarde. De bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen dient objectief begrensd te zijn en duidelijke criteria te bevatten;
- IV. *Specifieke gebruiksregels*: in dit onderdeel is aangegeven welke vormen van gebruik in ieder geval zijn toegestaan dan wel strijdig zijn met de bestemming. Daarbij zijn niet alle mogelijke toegestane en strijdige gebruiksvormen genoemd, maar alleen die functies, waarvan het niet op voorhand duidelijk is. Het gaat hierbij in feite om een aanvulling/verduidelijking op de in de bestemmingsomschrijving genoemde functies.

7.2.4 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- Anti-dubbeltelregel (Artikel 5)

Deze regel is opgenomen om een ongewenste verdichting van de bebouwing te voorkomen. Deze verdichting kan zich met name voordoen, indien een perceel of een gedeelte daarvan, meer dan één keer betrokken wordt bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage.

- Algemene gebruiksregels (artikel 6)

In dit artikel worden de algemene gebruiksregels beschreven. Deze gaat uit van de gedachte dat het gebruik uitsluitend mag plaatsvinden in overeenstemming met de bestemming. Dit brengt met zich mee dat de bestemmingsomschrijving van de te onderscheiden bestemming helder en duidelijk moet zijn.

- Algemene afwijkingsregels (artikel 7)

In deze artikel is aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid gegeven om bij een omgevingsvergunning af te wijken van bepaalde, in het bestemmingsplan geregelde, onderwerpen. De criteria, die bij toepassing van deze bevoegdheid in acht moeten worden genomen, zijn aangegeven.

- Algemene procedureregels (Artikel 8)

Dit artikel beschrijft de procedure omtrent het stellen van nadere eisen door burgemeester en wethouders.

- Overige regels (Artikel 9)

Dit artikel beschrijft de overige van toepassing zijnde regels die van belang (kunnen) zijn voor het voorliggende bestemmingsplan.

7.2.5 Overgangs- en slotregels

In hoofdstuk 4 van de regels staan de overgangs- en slotregels. In de overgangsregels is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan. In de slotregels wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan wordt genoemd.

7.3 Verantwoording van de regels

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing

mag worden opgericht. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar worden mogelijk gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is.

In deze paragraaf worden de gemaakte keuzes nader onderbouwd.

Artikel 3 ('Agrarisch met waarden – Landschap')

Functie

Deze gronden gaan worden gebruikt voor ondermeer het weiden van dieren behorend bij de schaapskooi. In de bestemmingsomschrijving zijn diverse bepalingen opgenomen met betrekking tot het landschap, maar ook extensieve (dag)recreatie is mogelijk. Met daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, andere werken, wegen en paden, waterhuishoudkundige voorzieningen, groenvoorzieningen en incidentele parkeervoorzieningen. Wat betreft de incidentele parkeervoorzieningen wordt opgemerkt dat deze onverhard zijn en uitsluitend worden gebruikt bij piekmomenten of evenementen, op overige dagen wordt hier niet geparkeerd.

Bebouwingsmogelijkheden

Uitsluitend mogen er bouwwerken geen gebouwen zijnde worden opgericht, met dien verstande dat voorzieningen ten behoeve van buitenrijbakken, de opslag van mest, kuilvoerplaten en sleufsilos niet zijn toegestaan. De bouwhoogte bedraagt maximaal 2 meter.

Artikel 4 ('Maatschappelijk – Schaapskooi')

Functie

Gezien het feit dat de schaapskooi zowel een educatieve, culturele, maatschappelijke en recreatieve functie betreft is er besloten om de bestemming "Maatschappelijk – Schaapskooi" toe te kennen, omdat deze bestemming het beste bij de diverse activiteiten in het plangebied past (zie ook paragraaf 3.2). Op de gronden met deze bestemming is een schaapskooi met een informatiecentrum toegestaan alsmede ondergeschikt en daarbijbehorende voorzieningen (kleinschalige horeca en kleinschalige detailhandel). Daarnaast zijn extensieve (dag)recreatie en landschappelijke inpassingen op de gronden tevens toegestaan. Met daarbij behorende gebouwen, bouwwerken, geen gebouwen zijnde, andere werken, wegen en paden, waterhuishoudkundige voorzieningen, groen- en parkeervoorzieningen.

Bebouwingsmogelijkheden

Gebouwen moeten binnen het bouwvlak worden gebouwd, met dien verstande dat de maximale gezamenlijke oppervlakte aan gebouwen 950 m² bedraagt en niet meer dan 525 m² aan bebouwing mag worden benut ten behoeve van het huisvesten van vee. De goot- en bouwhoogte mag niet meer dan 5 meter respectievelijk 10 meter bedragen. De dakhelling mag niet minder dan 15° bedragen, met dien verstande dat, voor een oppervlakte van niet meer dan 100 m² de dakhelling 0° mag bedragen. De afstand van de gebouwen tot aan de perceelsgrens dient minimaal 3 m te bedragen.

Bouwwerken, geen gebouw zijnde, waaronder overkappingen, zijn tevens toegestaan, deze zijn ook gekoppeld aan bouwregels.

Als afwijkingsbevoegdheid is opgenomen dat de gezamenlijke oppervlakte aan gebouwen mag worden vergroot met 150 m² om zodoende fase 2 te kunnen realiseren.

7.4 Handhaving

Het bestemmingsplan wil een sturend instrument zijn voor de ruimtelijke en functionele inrichting van het plangebied. Aan de hand van de in het bestemmingsplan opgenomen regels worden voorgenomen activiteiten (bouwactiviteiten en gebruik van gronden en gebouwen) getoetst.

Middels het stelsel van vergunningverlening worden de regels toegepast. Als blijkt dat zonder of in afwijking van de regels activiteiten plaatsvinden, is handhaving in enge zin aan de orde, gericht op het ongedaan maken van een overtreding. Handhaving is belangrijk om de sturing die het bestemmingsplan beoogt tot haar recht te laten komen.

Handhaving heeft echter alleen zin wanneer de noodzaak en het nut hiervan kunnen worden aangetoond, een grondige inventarisatie van de feitelijke situatie (grondgebruik en bebouwing) heeft plaatsgevonden en draagvlak onder betrokkenen kan worden verkregen voor het beleid.

De gemeente Haaksbergen hanteert een strikt handhavingsbeleid. In dit beleid worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijk traject zal gelijktijdig worden ingezet.

HOOFDSTUK 8 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

In het voorliggende geval wordt een anterieure overeenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en de gemeente. Hierin wordt tevens het risico van planschade opgenomen zodat het kostenverhaal voor de gemeente volledig is verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

Wat betreft de economische uitvoerbaarheid wordt derhalve verwezen naar hoofdstuk 7 van het bedrijfsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 van deze toelichting. Hier wordt geconcludeerd dat, door het uitvoeren in fasen, de economische uitvoerbaarheid in voldoende mate is verzekerd.

HOOFDSTUK 9 INSpraak, VOOROVERLEG EN ZIENSWIJZEN

9.1 Inspraak

Conform de gemeentelijke inspraakverordening kan het bestuursorgaan zelf besluiten of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid.

Gelet op het ondergeschikte karakter van het voorliggende bestemmingsplan is ten aanzien van dit plan geen inspraakprocedure gevolgd.

9.2 Vooroverleg

Rijk:

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat dit bestemmingsplan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

Provincie Overijssel:

Tijdens het ambtelijk periodieke overleg op 23 februari 2012 heeft de provincie aangegeven geen bezwaar te hebben met de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

Waterschap Rijn en IJssel

Het waterschap heeft op 14 augustus 2012 schriftelijk aangegeven akkoord te zijn met de voorgenomen ontwikkeling.

9.3 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft voor een periode van zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn er vier zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn samengevat en voorzien van een gemeentelijk beantwoording in de zienswijzennota. Deze nota is als bijlage opgenomen bij het vaststellingsbesluit.

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1 Bedrijfsplan Schaapskooi

Bijlage 2 **Erfinrichtingsplan Urkerweg**

Bijlage 3 Verkeersanalyserapport

Bijlage 4 Verkennend en aanvullend bodemonderzoek

Bijlage 5 Quickscan flora en fauna

Bijlage 6 Depositieanalyse Schaapskooi

Bijlage 7 **Nbw-vergunning**

Bijlage 8 Advies regio archeoloog